

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Gorcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 159 (11.882)

Trst, četrtek, 5. julija 1944

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

7096 AA

60100100

Med razpravo o resolucijah v poslanski zbornici PSI in KD utišala polemike o odgovornosti za Morovo smrt Ostre kritike opozicije neučinkovitosti tajnih služb, ki so jih vodili člani P2

RIM — Demokristjani in socialisti nečejo spraviti vlade v krizo v zvezi z zadevo Moro in postavljajo rajši v pozabo vse najbolj žgoče sporne točke, ki so prišle do izraza v zaključnih parlamentarne preiskovalne komisije o skrivni framasonski loži P2 in še zlasti med posegom socialistične Formice v njo. Na kak način nameravajo spet vzpostaviti sporazum? Včeraj se je ta zadeva nekoliko razjasnila. Kot kaže, nameravajo spraviti v hladilnik polemiko o tem, ali se je bilo treba z Morovimi ugrabitelji pogajati ali ne, glede česar so bila in so še stališča PSI in KD močno narazen. Namesto tega pa oboji predlagajo vladi dodatno preiskavo o Morovi smrti.

Tako se lahko socialisti sprijaznijo z glasovanjem, skupaj z demokristjani, za skupno resolucijo, KD pa se lahko izogne polemiki s Formico, ki je trdil, da so bili Morovi sovražniki v njegovi stranki in namignil na Andreottija. Po drugi strani se KD ne izplača, da bi jo še nadalje dolžili Morove smrti, kot je izjavil v poslanski zbornici njen poslanec Cabras: »Prav je, da smo se zaustavili na članstvu v P2 poveljnikov tajnih služb: v pričakovanju uradnih skle-

pov komisije je treba poudariti nujnost, da se ta dejstva razčistijo, čeprav preiskovalna komisija o Morovi smrti ni dobila dokazov, da bi te službe hotele ovirati ali kompromitirati preiskave«.

Seveda niso bili v poslanski zbornici vsi tega mnenja. Po radikalcu Massimu Teodoriju je bil poskus med Morovo ugrabitvijo, da bi prikazali delovanje sil javnega reda za učinkovito »veliko operacijo kolektivne

hinavščine«. To ni bilo res (enako tezo je zagovarjal tudi poslanec neodvisne levice in pravni izvedenec Stefano Rodotà), razloge za neučinkovitost pa je po mnenju Teodorija iskati »v dejstvu, da je večina pravih mož na pravem mestu imela v žepu izkaznico lože P2«. Ko je Ugo Spagnoli orisal resolucijo KPI je naglasil: »Danes vemo, da ni bilo zares nemogoče osvoboditi Mora« in je zato zahteval, naj vlada sprejme odgovornosti in ustrezno ukrepa s kaznimi. (rg)

NATTA ZAHTEVAL ODSTOP VLADE

RIM — »Naša linija je in ostane demokratična alternativa. Vsekakor je gotovo, da ne bomo več ponavljali izkušenj, ki smo jih že izvedli in so se iztekle.«

Tako je dejal Alessandro Natta na prvi tiskovni konferenci po izvolitvi za tajnika KPI. Seveda je bil osrednji predmet tiskovne konference prav sedanjega politična situacija in vloga, ki jo ima v tem obdobju komunistična partija. Natta je bil tu kategoričen in ni puščal možnosti kake zunanje podpore taki ali drugačni vladi, v kateri komunisti ne bi bili soudeleženi. Predvsem, je dejal Natta, sedanjega stanja ni mogoče rešiti z zamenjavo kakega ministra, ampak samo prek vladne krize. Šele potem se bo lahko začela razprava in komunisti bodo ocenili predloge drugih političnih sil.

»Povsem jasno pa je, da ne bomo držali stolčka

kaki dvo- ali tristrankarski vadi, ali pa podprli iz opozicije tega ali onega predsednika vlade«, je poudaril tajnik KPI, ki je dolgo govoril o moralnem vprašanju. Zadeva Longo - P2 ni le spodrsrljaj, pravi Natta, ampak je odraz obolevosti politične miselnosti in političnega dela. Longo bi bil torej moral odstopiti

Sicer pa je bil Natta dokaj duhovit. O Craxijevi politiki je dejal, da predsedniku vlade ne očita, ker hoče odločati, ampak mu očita, ker odloča slabo; na vprašanje, ali se ne počuti kot Janez XXIII., to je kot prehodni voditelj, je odgovoril, da so ga že vprašali se ne počuti kot Celestin V. (ki je zavrnil izvolitev) ali pa kot Sikst V., katerega so izvolili, ker je bil bolehen, češ da bo kmalu umrl, a je po izvolitvi nenadoma ozdravel in vodil Cerkev z železno roko.

BOJAN BREZIGAR

Za gospodarstvo Trsta in Gorice Zmeren optimizem po pogovorih z IRI

RIM — Zmerni optimizem: tako bi lahko ocenili včerajšnji sestanek med delegacijo tržaških in goriških gospodarskih krogov, ki jo je vodil predsednik deželne vlade Comelli, sestavljal pa so jo tržaški župan Richetti, predsednik goriške pokrajine Cumpeta in predstavniki sindikatov, ter vodstvom ustanove IRI. Po dolgih pogovorih, ki so se začeli dopoldne na ravni strokovnih komisij in so se nadaljevali v popoldanskih urah s srečanjem s predsednikom IRI Prodi-

jem, so predstavniki IRI izročili delegaciji Trsta in Gorice obširen dokument s predlogi za razvoj in predlagali ustanovitev delovnih skupin, da bi jih proučile. Predstavniki iz Furlanije - Julijske krajine so pristali na sestavo delovnih skupin, o dokumentu pa se niso izrekli, ker ga je treba še proučiti.

Vsekakor pa predstavniki IRI predlagajo vrsto alternativnih rešitev za škodo, ki naj bi jo utrpelo tržaško in trziško gospodarstvo s preustrojem državnih industrijskih dejavnosti. Nekateri predlogi so zelo konkretni (na primer obdelava titana v tržaški železarni Terni), drugi nekoliko bolj daljnoročni, vsekakor pa gre za pet glavnih predlogov in sicer za razvoj, v okviru deželne družbe za informatiko, raziskav za uvedbo informatike v luškem gospodarstvu, kar naj bi baje pomenilo 300 novih delovnih mest v treh letih, z vstopom finančne družbe FINSIEL v deželno družbo za informatiko; za vstop ustanove IRI v Ustanovo za področje za znanstvene raziskave pri Padričah; za ustanovitev nove družbe v Tržiču za poddobave v zvezi z ladjedelnicami; za koordinacijo mobilnosti in rekvalifikacije osebja ter za ustanovitev filiale družbe Italstat v Trstu. Kot rečeno se tržaški in goriški predstavniki o teh predlogih niso izrekli, ampak

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na vsedržavni skupščini socialistov Martelli predlagal odprtje v levo PSI

RIM — Nismo izgubili, nismo bili premagani, deležni smo bili le zaustavitve. Vsekakor je 1,8 odstotka glasov, kolikor jih je socialistična stranka Bettina Craxija pridobila v teh letih, največji volilni vzpon PSI v zadnjih 20 letih. To je ocena, ki jo vsebuje poročilo Claudia Martelli na vsedržavni skupščini socialistične stranke po volilnem razočaranju in po napadih na Craxijevo vodilno vlogo, ki so prišli od notranje levice in zlasti od starega voditelja Riccarda Lombardija.

Zakaj je prišlo do zastoja? Ker se je volilni zbor — po Martellijevem mnenju — blokiral zaradi sočustvovanja ob Berlinguerjevi smrti in zaradi demokratske kampanje proti prebivanju po KPI. Tako je odgovoril Martelli, ki je tudi začrtal smerice, po katerih naj bi delovala socialistična stranka v prihodnjih mesecih. Predvsem odpiranje v levo in

v odnosih s KPI, ki pa ne izbršje niti ne spravlja v krizo vladna zavezništva, a le odpira drugo fronto. Glavne teme pa so davčna pravičnost, reforma institucij in sindikalna enotnost.

Po drugi strani se je Martelli zavzel za notranjo preureditev PSI, ki potrebuje, ne glede na Craxijevo vladno vlogo, kolektivno vodstvo.

PSDI PROTI ANSELMIJEVI

RIM — »Tina Anselmi ravna v dobri veri kot Homeini: pravi, da ne nosi šadorja (muslimanskega 'pajčolara', op. ur.), rada pa bi nekaj podobnega vsilila moškemu.« Tako je o predsednici parlamentarne komisije, ki raziskuje ozadje tajne framasonske lože P2, rekel Saragat.

Anselmijeva mu ni odgovorila, kot tudi ni še reagirala na Pulettijev uvodnik v glasilu PSDI »L'Unità«, ki ravno tako ostro kritizira senatorko in pripominja: »Nikomur ne bomo dali pretveze, s katero bi lahko krstili »drugačno vladno«, ki si je nekateri politični krogi tako vroče želijo, pozabljajo pa na to, kakšne dramatične posledice bi taka vlada izzvala.«

Na osrednji proslavi Dneva borca v Mariboru

Marinc potrdil vrednote NOB

MARIBOR — Slovenija je počastila dan borca z veliko proslavo v Mariboru, ker so strnili številne prireditve v mogočno manifestacijo: štajerska v boju. Proslavi so dali svojevrsten pečat borci iz skorajda vseh krajev Slovenije. Več kot tri tisoč se jih je včeraj zbralo v novi mariborski dvorani Tabor, da bi tudi na ta način počastili dneve in mesece pred štirimi desetletji, ko je XIV. divizija izvedla svoj legendarni pohod na štajersko. Tristo devetdeset še živčih pohodnikov, ki so takrat v snegu in zimi, v pomanjkanju in med nepre-

stanimi boji s sovražnikom premagovali nemogoče, so Mariborčani, predvsem pa mlada generacija, še posebej toplo pozdravili. Poleg številnih uglednih gostov iz Slovenije in federacije so se proslave udeležile tudi delegacije vseh hrvaških občin, skozi katere je leta 1944 šla XIV. udarna divizija.

Slavnostni govornik je bil predsednik CK ZKS Andrej Marinc. Spregovoril je o zgodovinskih resnicah, o veličini osvobodilnega in revolucionarnega boja ter poudaril, da bomo o tem na takšnih političnih manifestacijah kot je tokratna še govorili, pa naj bo to raznim kritizerjem in nergačem po volji ali ne. Vrednote naše socialistične revolucije moramo spoštovati, je poudaril Marinc, in biti moramo nanje ponosni. V nadaljevanju je spregovoril tudi o nekaterih vprašanjih družbene morale, ki so še tako aktualna tudi za sedanjí usodni čas. »Tudi mi smo v določeni razvojni fazi«, je dejal, »katere značilnosti so spopadi znotraj delavskega razreda in socialističnega samoupravljanja. Zato je ostra kritika moralnih deformacij nujna, seveda pa so možne de-

formacije, ki nas lahko peljejo v stare preživele družbene odnose. Ekonomska kriza in določene moralne deformacije pri nas zahtevajo, da najprej odpravimo nekakšno zmedo glede temeljnih moralnih vrednot socialistične družbe.

Kaj ima vse to skupnega z izkušnjami, vrednotami in tradicijami osvobodilnega in revolucionarnega boja. Nič manj moralna ni ta morala od morale našega včerajšnjega borca in partizana, in morale našega oboževanega revolucionarnega obdobja, skupaj s poštenostjo, tovarištvom, herojstvom, pa tudi če hočete z revolucionarno trmo,« je poudaril Marinc.

»Tudi danes se zavedamo lastne revolucionarnih moralnih korenin, ki od nas zahtevajo, da črpamo moč za premagovanje težav in se borimo za gospodarsko stabilizacijo in napredek človeških odnosov, kot so to počeli prvi partizani, ali pa na primer borci XIV. divizije, ki so se žrtvovali, vztrajali in končno v popolnoma enakem boju tudi zmagali. Pri tem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Fojev misterij v Barkovljah

Zveza slovenskih kulturnih društev je sinoči priredila na dvorišču SKD Barkovlje uspešno predstavo Burkaškega misterija dramaturga Daria Foja v režiji Sergija Verča

Štefan Cigoj ob Dnevu borca na Nanosu Nujnost globalne zaščite

MARJAN DROBEŽ

VIPAVA — »Praznovanja dneva borca na Nanosu pomenijo vsem nam velik dogodek, ki ga dolgo nosimo v spominu. Sem se radi vračajo preziveli Vojskovi soborci, pripadniki proslavljene zgornje vipavske čete, kot tudi drugi partizani, ki so jih tod vodile bojne poti. Na Nanos prihaja rada mladina, kot da bi jo vlela neka magična moč h gori, ki je bila domovanje in krvavo bojišče prvih primorskih partizanov. Skratka, ni gore, na katero bi bili Primorci tako navezani, kot so na Nanos«. Tako je na včerajšnji slovesnosti ob prazniku borca, na Nanosu dejal Štefan Cigoj, član predsedstva republiške

konference Socialistične zveze Slovenije. Na Nanosu so namreč počastili spomin na 18. april leta 1942, ko je bil tam prvi velik oborožen spopad med partizani in italijansko okupatorsko vojsko.

V svojem govoru je Štefan Cigoj obravnaval tudi položaj slovenskih narodnih skupnosti v sosednjih državah. Ob tem je naglasil, »da resnično in iskreno ne moremo razumeti sosednje in prijateljske Italije in nje-nega odlašanja, da 9 let po podpisu in 7 let po ratifikaciji osimskih sporazumov ni uspela sprejeti zakona o celoviti zaščiti slovenske narodne skupnosti. Po mnenju nekaterih uradnih predstavnikov Italije naj bi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Gorici spet
nezaslišan
napad
na rabo
slovenščine
v javnosti

NA 8. STRANI

● Zmeren

NADALJEVANJE S 1. STRANI

se morajo o tem najprej posvetovati. Vsekakor pa je predsednik deželne vlade Comelli že napovedal, da se bo o tem vprašanju pogovoril tudi s predstavniki vlade, kajti to mora biti jasna politična pobuda v korist tržaške in grobniške pokrajine in torej ne sme ostati osamljen predlog ustanovitve IRI; skratka, vlada mora zaim-čiti, da bodo te predloge res uresničili.

Na sestanku, ki je bil dopoldne, pa so med drugim razpravljali tudi o pomorskih zvezah, ki zadevajo Trst. Tu so predstavniki IRI zagotovili, da bo Tržaški Lloyd ostal samostojna družba, kar pa zadeva ukinitve linij so poudarili, da so vse odločitve odložili, dokler družba Finmare ne izde- la dokončnih predlogov. To pomeni, da je dogovor z družbo Messina, po kateri naj bi progo Trst - Vzhodna Afrika preusmerili v La Spezio nevel- javen, tržaški gospodarski krogi pa naj preverijo, ali je mogoče zagoto- viti nove tovore za »tržaško« progo. Vsekakor pa naj bi na omenjeni pro- gi za Trst še vedno plula vsaj ena ladja, kajti to je predpogoj, da lahko Trst še vedno ostane osrednje itali- jansko pristanišče za kavo.

● Marinc

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pa ne postanimo malikovalci včerajš- njega dne, ali pa omahljivci, ki se boje jutrišnjega dne. Tudi danes smo in ostanemo borci za novo, še napred- nejše in še bolj človeško,« je sklenil svoj slavnostni govor Andrej Ma- rinc. (dd)

● Nujnost

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bila sedaj glavna ovira v tem, da slovenska narodnostna skupnost zah- teva globalno zaščito za vse njene pripadnike, torej tudi za Slovence, ki živijo v Nadiški, Terski in v Kanal- ski dolini, kar naj bi bilo močno sporno in nesprejemljivo. Sklicujoč se na bilateralne, mednarodne in druge po- godbe, Jugoslavija upravičeno pričakuje, da bo parlament demokratične Italije čimprej sprejel toliko priča- kovani globalni zaščitni zakon in ta- ko vsaj delno preprečil nezaustavljive procese asimilacije našega živ- lja.

Drugi dan obiska predsednice izvršnega sveta na Poljskem

Razgovori Milke Planinc s Henrikom Jablonskym o večjem gospodarskem sodelovanju med državama

VARŠAVA — Predsednica zveznega izvršnega sveta Milka Planinc, se je včeraj v varšavskem dvorcu Belveder sestala s predsednikom držav- nega sveta LR Poljske profesorjem Henrikom Ja- blonskym. V daljšem prisrčnem razgovoru je bi- la izražena obojestranska želja, da bi hitreje in vsestransko razvili dvostransko sodelovanje pred- vsem na gospodarskem področju.

Dobrišen del pogovora, ki je potekal ob pri- sotnosti namestnika sekretarja za zunanje zade- ve SFRJ Mirka Ostojića in veleposlanika SFRJ v Varšavi Milivoja Maksića, je bil posvečen iz- menjavi informacij o stanju in o razvoju v Ju- goslaviji in Poljski. Ob tem je predsednik Ja- blonsky obširneje prikazal bistvo reforme krajev- ne uprave na temelju samoupravljanja in goste seznanil s glavnimi značilnostmi poljske notranje politike.

Predsednica Milka Planinc, ki se prvič mudi na Poljskem, je dobrišen del svojega včerajšnje- ga prostega časa posvetila ogledu znamenitosti Varšave. V zgodovinskem muzeju so ji prikazali

film o trpljenju varšavskega prebivalstva med drugo svetovno vojno, o vojnih uničenjih in o obnovi poljskega glavnega mesta v prvih povoj- nih letih. Kasneje si je ogledala staro mesto in nedavno obnovljeni kraljevi dvorec.

Nedvomno pa je bil včeraj še najpomembnej- ši obisk predsednice ZIS Milke Planinc v tovarni osebnih avtomobilov FSO v predmestju Varšave. Ta tovarna že več kot 20 let uspešno sodeluje s kragujevsko »Crveno zastavo«. V tem času so u- resničili dogovore o kooperaciji v skupni vredno- sti 670 milijonov dolarjev.

Po ogledu oddelka velikih stiskalnic so se Mil- ka Planinc in člani jugoslovanske delegacije po- govarjali s predstavniki tovarniške uprave, sa- moupravnih teles in družbenih organizacij tega orjaškega obrata, ki zaposluje približno 23 tisoč delavcev.

Danes bo predsednica ZIS Milka Planinc kon- čala svoj tridnevni uradni obisk na Poljskem s plenarnimi razgovori obeh delegacij in s podpi- som sklepnega dokumenta o obisku.

Za SZ še vedno absolutno nesprejemljiv odgovor ZDA

WASHINGTON - MOSKVA — Ame- riška vlada je prek sovjetskega veleposlanika v Washingtonu Anatolija Dobrinina poslala svoj uradni odgo- vor na predlog Kremļa, da bi se- ptembra začeli veseliti pogajanja o prepovedi vesoljskega orožja. Sovjet- ski diplomat je namreč odpotoval v Moskvo, da bi se posvetoval s svo- jo vlado in da bi preživel nekaj dni počitnic.

V svojem uradnem odgovoru Bela hiša ponavlja svojo pripravljenost na pogajanja proti militarizaciji vesolja »brez predhodnih pogojev«, po drugi strani pa poudarja, da bi ob isti pogajalski mizi postavila tudi vpra- šanje obnove ženevskih pogajanj o strateških in srednjedometnih (evrops- kih) jedrskih raketah. Ženevska po- gajanja so, kot znano, prekinili Sov-

jeti lanskega novembra, ko je NATO začela nastavljanje v Evropi rakete vr- ste »pershing 2« in »cruise« v od- govor na sovjetske SS-20.

Za Kremelj pa je ameriški odgo- vor še vedno »absolutno nezadovo- ljiv«. Včeraj sta o zadevi pisali gla- silo KP SZ »Pravda« in glasilo sov- jetskega obrambnega ministrstva »Krasnaja zvezda«. »Washingtonska vlada,« piše glasilo KP »se na vse mogoče načine upira prepovedi ve- soljskega orožja. To je ponovno po- kazala s svojim negativnim odgovo- rom na konkretni sovjetski predlog, da bi se o tem začela pogajanja septembra.«

Rdeča zvezda pa takole piše: »V odgovor na predlog sovjetske vlade je Washington odklonil pogajanja.«

Blokirana postaja v Genovi

V Genovi so včeraj delavci zasedli za nekaj ur železniško postajo iz protesta proti načrtu za preureditev ladjedelstva, ki dodeljuje sedež vodstva Italcanti Trstu (Telefoto AP)

ISKRIN TERMINAL V LJUBLJANI ZA ŽELEZNIŠKE VOZOVNICE

LJUBLJANA — Proti koncu meseca bo na ljubljanski železniški postaji začel poskusno obratovati računalniški terminal za prodajo vozovnic — doslej prvi tovrstni primer na jugoslovanskih železnicah. Računalniku bo seveda stregel človek, ne smemo pa te novosti zamenjati s sistemom za rezervira- nje vozovnic, kajti takšna naprava, ali »centralni rezervacijski sistem«, se v Jugoslaviji še ne bo tako kmalu pojavila, ne zaradi tehničnih, ampak finančnih ovir.

Na prometnem inštitutu železniškega gospodarstva Ljubljana se že dalj časa ukvarjajo z zamisljivo, da bi blagajne, ali šalterske službe, dobile so- došno napravo za prodajo vozovnic. V zadnjih dveh letih pa je zamisel že toliko napredovala, da je na željo železniškega gospodarstva sodelavcem Iskre uspelo izdelati prvi prototip, ki pa bo nekaj mesecev moral biti še podvržen natančnim preizkusom, ki jih bo narekovala praksa. Iskrin termi- nal, preurejen za izdelavo vozovnic, pa bo namenjen samo potrebam notra- njega potniškega prometa. (dd)

□ LJUBLJANA — Čeprav se je stavka kovinarjev v ZRN končala, sta dve avtomobilski tovarni, TAS iz Sarajeva in IDA iz Kikinde, vseeno morali po- slati svoje delavce na kolektivni dopust. Zaloge posameznih delov za vozila Opel in Volkswagen so namreč v sedmih tednih — toliko je trajala stavka v ZRN — narastle za toliko, da nadaljnja proizvodnja ne bi bila več smotna.

Medtem ko so se razvneli spopadi v Tripoliju

Prvi dan premirja v Bejrutu

BEJRUT — Po desetletni državljanski vojni je vče- raj v Bejrutu končno zavladalo zatišje, zgodaj dopol- dne je namreč stopil v veljavo pomiritevni načrt za Bejrut, ki je prva in najvažnejša postavka na poti dokončne sprave v Libanonu. Redna vojska je zase- dala vse položaje v bejrutskem pristanišču in na leta- lišču, ki ju bi morali odpreti za ves promet že jutri. V spremstvu krščanskih in muslimanskih milicij je redna vojska zasedla tudi položaje vzdolž »zelene črte«, ki jo bodo v prihodnjih dneh v bistvu odpravili, da bo Bejrut končno po desetih letih spet enotno mesto.

Vesti iz Bejruta so nadvse spodbudne. Vojski je uspelo uresničiti nalogo brez zapletov, kar je vtilo nove samozavesti vojakom in njihovim častnikom, saj je bila libanonska redna vojska v preteklosti najšibkejši člen v vseh mirovnih načrtih, ki so do sedaj propadli.

Za čudo, prebivalstvo ni z navdušenjem pozdravilo novih dogodkov. Na obrazih vseh je prevladovala skep- sa, da bo tudi to premirje klavarno propadlo kot toliko

drugih v zadnjih desetih letih. Sodeč po izjavah liba- nonskih voditeljev, poveljnikov raznih oboroženih skup- in, pa so možnosti za »dokončni mir« izredne. Krščan- ske in šiitske enote so predsinočnim izročile svoje tež- ko orožje redni vojski in francoskim opazovalcem, druž- pa so ga že nekaj dni prej odpeljali v Šuf. Tudi vče- rajšnje zasedanje vlade, ki je bilo iz previdnosti v Bik- faji, letni rezidenci predsednika Džemajela v Libanon- skih hribih, je potrdilo trdno voljo vseh, da za vsako ceno dosežejo spravo.

Ob teh spodbudnih vestih iz glavnega mesta pa so poročila iz drugega največjega libanonskega mesta Tri- polija izredno zaskrbjujoča. Včeraj so se namreč še stopnjevali že nekaj dni trajajoči spopadi med islams- kimi integralisti in prosirskimi skupinami. Vsa do- sedanja posredovanja so bila neuspešna, saj položaj v Tripoliju ne odraža razmerja sil, ki vlada v Libanonu. Tu se ne borijo muslimani proti kristjanom temveč islamski fundamentalisti proti prav tako muslimanskim prosirskim skupinam.

Zaradi beguncev v veleposlaništvu ZRN v Vzhodnem Berlinu

Skrb pred zapletiti v mednemških odnosih

BONN — Bonska vlada si prizadeva — tudi s pogajanjimi o podelitvi novega kredita v znesku 900 milijonov mark Nemški demokratični repu- blik — rešiti zelo pereče vprašanje beguncev v stalnem predstavništvu ZRN v Vzhodnem Ber- linu.

Stalno predstavništvo ZRN je zdaj zaprto, po- tem ko je ostalo v njem izmed 55 vzhodnonem- ških državljanov, ki so zaprosili za azil, samo še 6 oseb: 2 otroka in 4 odrasli. Med njimi so 3 »problematični primeri«, kot jih imenujejo v NDR. Eden je bivši mornar vzhodnonemške vojne mor- narice, drugi je nekdanji kapetan ljudske arma- de, medtem ko tretji pozna določene »državne tajne«, ker je baje sodeloval pri graditvi držav- nih objektov.

Državni sekretar v bonskem ministrstvu za mednemške odnose Ludwig Hehliger, ki je go- voril o tem problemu na tiskovni konferenci v Vzhodnem Berlinu, ni povedal nič določnejšega o preostalih azilantih v predstavništvu ZRN v Vzhodnem Berlinu. Očitno so še vsi pretreseni od dogodka, ki se je pripetil 26. junija, ko se je pred predstavništvom poskušal sežgati mlad vzhod- nonemški državljan.

Položaj v predstavništvu ZRN, v katerem se je junija nabralo 55 azilantov, je v zadnjih dneh

hudo vznemirjal Bonn in Vzhodni Berlin. V ozad- ju so potekala mrzlična pogajanja med vzhodno- nemškim odvetnikom Wolfgangom Voglom, po- oblaščenec Ericha Honeckerja, in zahodnonem- škimi predstavniki. Ne eni ne drugi strani ni do tega, da bi se poslabšali odnosi zdaj, ko bo v kratkem le prišlo do Honeckerjevega obiska.

Kaže, da so tudi to pot vzhodnonemške obla- sti prispevale svoj delež, da se bo zadeva brez večjih pretresov ugodno razvzvala: vzhodnonem- ške oblasti so zagotovile Bonnu, da ne bodo ka- zensko preganjale nikogar, ki je zapustil pred- stavništvo ZRN v Vzhodnem Berlinu, razen nekaj »problematičnih primerov«. Vzhodni Berlin sicer ni obljubil, da bo tem ljudem tudi izdal vizume za preselitev v ZRN, vendar je izjavil, da bo »naklonjeno obravnaval njihove prošnje za vi- zume«.

Vse torej kaže, da bo tudi ta vremenska hlad- na fronta med nemškima državama kmalu mi- nila, vendar so se tudi v Bonnu odločili, da bo- do sami nekaj storili, da ne bi prihajalo več do množičnih »vdorov« na njihovo predstavništvo. Napovedujejo, da bodo stavbo predstavništva pre- zidali in zgradili novo veliko sprejemnico, popol- noma ločeno od predstavništva, v katero bodo spuščali samo po enega obiskovalca, ne pa ce-

lih družin s prtljago vred kot doslej. Predstav- ništvo ZDA v Vzhodnem Berlinu je tudi tako re- šilo ta problem.

Medtem se čedalje vztrajneje širijo govorice, da bo konzorcij zahodnonemških bank z blago- slovom zvezne vlade odobril NDR nov kredit 900 milijonov mark. V zamenjavo naj bi vzhodnonem- ška vlada nadalje zmanjšala znesek mark, ki jih morajo zahodnonemški državljani na obisku v NDR vsak dan menjati po uradnem tečaju. Po- leg tega obstajajo po prvih posvetovanjih »reali- stične možnosti«, da bi še letos 5000 vzhodnonem- ških državljanov dobilo vizume za odselitev.

Uradni predstavnik bonške vlade je dejal, da so govorice o novem kreditu za Vzhodni Berlin samo »ugibanja« in ni hotel povedati nič določe- nega o stališču vlade. Toda v političnih krogih je slišati, da bo to pot vzel zadevo v roke sam zvezni kancler Helmut Kohl. Lani je presenetil javnost bavarski voditelj Strauss, ko je povedal, da je on »napeljal« milijardni kredit za NDR, ki ni »veljal državne blagajne niti marke, ker so ga odobrile zasebne banke«. Strauss si je s to potezo skoval dokajšen politični kapital, četudi je imel nekaj težav v svoji CSU na Bavarskem. Očitno je zdaj na potezi kancler Kohl.

BOŽIDAR PAHOR

V Frankfurtu prijeli šest teroristov RAF

BONN — Naključje je pomagalo hessenški policiji, da je presenetila in brez odpora aretirala šest terori- stov v nekem stanovanju v frankfur- tski mestni četrti Bornheim. Med nji- mi so štirje najbolj iskani člani le- vičarske teroristične organizacije Frakcije rdeče armade (RAF): 34-let- na Christa Ekkes, 24-letni Stefan Frey, 30-letna Ingrid Jakobsmeier in 40-letni Helmut Pohl. Peta je Barba- ra Ernst in šele danes so sporočili, da so identificirali šestega terorista. To je 22-letni Hamburgčan Ernst Vol- ker Wilhelm Staub.

V stanovanju, v katerem so se skr- vali člani RAF, se je po naključju sprožil revolver in stanovalci v so- seščini, ki so slišali strel, so obve- stili policijo. V stanovanju je polici- ja našla več pištol in ročnih bomb, gotovino, osebne dokumente in razne listine. Zvezni notranji minister Zim- mermann je po aretaciji teroristov dejal, da je akcija v Frankfurtu po- memben uspeh. Okoliščine, v katerih je prišlo do aretacije, je dejal min- ister, dokazujejo, da je RAF še ved- no nevarna organizacija. (bp)

Na zdravstvenem področju Sporazum o sodelovanju med Slovenijo in Venetom

BENETKE — V prejšnjih dneh se je v Venetu mudila delegacija Zavoda za zdravstvo iz SR Slovenije, ki je svoj obisk zaključila v torek v Veroni. Delegacijo so sestavljali načelnik za zdravstvo Borut Miklačič, Dinko Leskovšek, ravnatelj ljubljanske klinike za kirurgijo Jolanda Jezernik, rektor nevrokirurške klinike Boris Klun in glavni direktor univerzitetnega kliničnega centra Franc Šifkovič.

S tem je slovenska delegacija vrnila obisk svojim kolegom iz Veneta, ki so bili v Ljubljani oktobra lani.

Med mnogimi srečanji tehničnega in znanstvenega značaja so podpisali tudi protokol o sodelovanju (ki ga je odobril tudi deželni odbor Veneta) med medicinskimi fakultetami univerz v Ljubljani, Padovi in Veroni. Med drugim je v protokolu tudi določeno obojestransko sodelovanje na raznih izpopolnjevalnih tečajih, ki jih bodo organizirale omenjene univerze in seveda dežela Veneta ter SR Slovenija. Pomembno je tudi to, da bosta univerzi iz Ljubljane in Padove ustanovili štipendije za tiste, ki bi radi dosegli specializacijo v kardiokirurgiji, nevrokirurgiji, travmatologiji in plastični kirurgiji. Nadalje je v sporazumu predviden obisk slovenskih zdravnikov zdravstvenih struktur v Venetu in obratno, sodelovanje zdravstvenih delavcev iz SRS pri profesionalnih dejavnostih (didaktičnih predvsem) v strukturah Veneta in obratno, na koncu pa še

sodelovanje pri izdajanju in urejanju strokovnih znanstvenih revij. Protokol o sodelovanju sta v torek v Veroni podpisala Miklačič in deželni odbornik za zdravstvo Guidolin.

□ BOČEN — Tudi v šolskem letu 1984-85 bo v otroških vrtcih Južne Tirolske zabeležiti vpad vpisa italijanskih otrok, kar pomeni nadaljnje demografsko padanje italijanskega prebivalstva v tej deželi.

Konzul Mirošič pri Turellu

Predsednik deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Vinicio Turello je včeraj sprejel generalnega konzula SFRJ v Trstu Dražga Mirošiča.

Obpravala sta nekatera aktualna vprašanja sodelovanja med Furlanijo - Julijsko krajino in SR Slovenijo po nedavnem obisku predsednika skupščine SR Slovenije Vinka Hafnerja.

Turello in Mirošič sta govorila tudi o obisku delegacije deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine v SR Hrvatski, do katerega bo prišlo jeseni letos.

Odprli so jo na Razdrtem Poldrugi milijon litrov mleka iz sodobne farme

POSTOJNA — Pred časom so na Razdrtem odprli novo farmo za krave molznice, ki je opremljena z naj-sodobnejšo tehnologijo. V njej je 280 stojišč za krave molznice, 30 stojišč v »porodnišnici« in 50 staj za teleta. Letno bodo na farmi pridelali 1.680.000 litrov mleka, v njej pa bo zaposlenih enajst delavcev.

Sodobna farma, naložba je veljala 130 milijonov dinarjev, je plod skupnih naporov vseh delavcev postojnske

kmetijske zadruge in sozda Brodokomerc z Reke. Postojnska občina je že vrsto let usmerjena v govedorejsko proizvodnjo, zlasti v proizvodnjo mleka, ki nenehno narašča in je dosegla že 12 milijonov litrov mleka letno. Proizvodnja je organizirana v združenimi močmi družbenega in zasebnega sektorja ter v okviru celovite reprodukcijske verige od nosilcev proizvodnje, predelave, pretoka blaga do potrošnika. V to verigo je že od leta 1950 vključeno reško območje, navezanost pa se je z neposredno povezanostjo s sozdom Brodokomerc še poglobila. Skupen rezultat je ena naj-sodobnejših farm na tem območju, za katero je sredstva prispevalo združeno delo, banka in interesna skupnost za oskrbo z Reke.

Krave bodo imele v farmi prosto rejo, ne bodo privezane, ampak se same oskrbujejo. Poleti bodo na celodnevni paši v neposredni bližini, kjer je 60 hektarov površin, ostalo krmo pa bodo pridelali na 160 hektarih travnih in njivskih površin. Obdelava na njih je zelo intenzivna, saj pridelajo 350 centov »zelene mase« na hektar. Krmljenje z močnimi krmi in molza pa sta popolnoma avtomatizirani in ju vodi računalniški sistem, saj ima vsaka krava na sebi pravi računalnik.

Izvajalec del je bila Slovenijaceste Tehnika, za opremo pa so poskrbeli Itas Kočevje, Kovin Jesenice, Oprema Kočevje in Libela Celje.

B. V.

Pirančani med izseljenci v ZRN

AUGSBURG — V Augsburgu, zahodnonemškem kulturnem središču, ki leži kakih 60 kilometrov severozahodno od Münchna, so te dni proslavili 5. obletnico delovanja Slovenskega kulturnega in športnega društva »Drava«, v katero je včlanjenih preko 100 slovenskih izseljencev. Omembe vredno je, da je na neki augsburški šoli tudi tečaj slovenščine, ki so mu odmerjene 4 ure na teden in ki ga obiskuje okrog 60 tečajnikov.

Na slavnosti je bila gost Občinska konferenca SZDL iz Pirana, ki je podpisala s društvom izseljencev listino o trajnem prijateljstvu. Na prireditvi sta nastopila KUD Karol Pahor iz Pirana in narodnozabavni ansambel Pina Vežnaver iz Portoroža (na sliki).

Z nastopi in raznimi proslavami

Tudi na slovenski Obali slovesnosti ob Dnevu borca

Tudi na slovenski Obali so se ob Dnevu borca zvrstile številne manjše slovesnosti po krajevnih skupnostih in nekaj večjih občinskih proslav.

Tako so v torek zvečer na Titovem trgu v Kopru imeli združeni pevski zbori iz občine koncert borbenih pesmi, nastopili pa so tudi recitatorji osnovne šole Dušana Bordona iz Kopra ter pihalni orkester.

Osrednje tradicionalno rečanje ob Dnevu borca je bilo v koprski občini včeraj na Poljanah pri Šmarju. Že minulo soboto pa so Dan borca z velikim družabnim srečanjem proslavili tudi v krajevni skupnosti Zuzerna.

V piranski občini je bila osrednja proslava v torek zvečer na Tartinijevem trgu, v izolski pa so imeli prav tako v torek kresovanje, včeraj pa v Dvorih proslavo. Ob tej priložnosti so v združenem domu odprli tudi razstavo.

V sežanski občini kakšne velike proslave niso imeli, zvrstilo pa se je več manjših proslav po krajevnih skupnostih ob spominskih obeležjih.

(D. GRČA)

□ VIDEK — Leta 1989 bo v furlanskem glavnem mestu svetovna razstava kolajn in svetovni kongres o študiju medalj (FIDEEM). Vest so sporočili ob zaključku pomembne vsedržavne razstave v Vidmu, kjer je bilo na ogled nad tisoč primerkov kolajn in ki je doživela pri občinstvu izjemen uspeh.

□ CELOVEC — V ponedeljek, 13. avgusta, bo v Celovcu na tamkajšnjem lesnem sejmu dan, ki bo namenjen avstrijsko - italijanski trgovini z lesom. Sicer pa bo celovski sejem trajal od 10. do 15. avgusta in sodelovalo bo 450 razstavljalcev.

Močno torkovo neurje povzročilo tudi na morju zelo veliko težav

KOPER — Torkovo neurje, ki se je razbesnelo nad zahodnoistočno obalo nekaj po 16. uri, je nekaterim morjeplovcem povzročilo precej težav. Tako so v Koper na luško kapitanijo ob 16.20 dobili obvestilo iz Trsta, da neka italijanska jahta v bližini Savudrije potrebuje pomoč. Na jahti je bilo 11 ljudi, jahta pa se je v neurju močno poškodovala, tako da so jo

morali potniki zapustiti.

Klicem na pomoč so se nemudoma odzvali pomorski miličniki iz Umaga, vojaki in ribiči iz Savudrije, ki so rešili vse potnike. Klic na pomoč je prestregel tudi tržaški vlačilec Pollux, ki je bil jahti blizu ter jo kasneje močno poškodovano, skoraj potopljeno odvelkel v Trst. Jahta Masabubu je last Umberta Balsaminija iz Por-

denona. Na pomoč Masabubu so odpluli tudi miličniki pomorske milice iz Kopra, vendar jim ni bilo treba posredovati.

Medtem ko so ob savudrijski obali težke trenutke preživljali potniki Masabubu, je trda predla tudi Janezu Gradu na njegovi jadrnici, ki jo je neurje zajelo v bližini rta Ronko in jo vrglo proti obali. Pri tem se je jadrnica precej poškodovala. To je videl tudi Loredano Pugliese iz Izole, ki je z ribiško ladjo priskočil na pomoč piranski jadrnici. Poškodovano jo je odvelkel v izolsko marino.

Miličniki pomorske milice pa so v tem času, malo po 17. uri dobili še en klic na pomoč oziroma obvestilo, češ da se z morjem bori Alenka Pašek iz Izole, ki jo je neurje ujelo na jadrni deski. Ko so miličniki prišli na območje v bližini rta Ronko, kjer naj bi se nahajala Paškova pa so ugotovili, da jo je že rešila ena od ribiških ladij Intermaris iz Izole.

DUŠAN GRČA

Včeraj pa spet toplo sonce

KOPER — Nenadna ohladitev, ki je s plaž na slovenski obali pregnala morja željne turiste, je, kot kaže, mimo. Včeraj so se plaže na slovenski obali spet dodobra napolnile.

Res je, da je bilo manj tistih, ki so se hoteli oziroma morali osvežiti v morju, toda lep, nič soparen in sončen dan je bil kot nalašč za uživanje na plaži.

Turisti še vedno v velikem številu prihajajo v Jugoslavijo in samo v ponedeljek in torek je mejo na območju, ki sodi pod koprsko upravo za notranje zadeve, prestopilo 57.500 tujcev, 19 tisoč jih je prišlo v Jugoslavijo več kot jih je iz Jugoslavije izstopilo.

Največji promet so imeli na Škofijah, predvčerajšnjim pa na Krvavem potoku pri Kozini. Na slovenski obali je danes preživljajo počitnice okrog 10 tisoč gostov, od tega 7.600 tujcev, približno 800 več kot minulo soboto.

Ob dokumentarni razstavi »Tolmin nekoč in danes«

TOLMIN — V knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu je odprta zanimiva razstava fotografij z naslovom »Tolmin nekoč in danes«. Gradivo je prispeval tolminski fotograf Pepi Červ; prča pa, s kolikšno ljubeznijo do domačega kraja in s kolikšno zavzetostjo je spremljal spremembe in razvoj Tolmina v teh zadnjih desetletjih. Tako je razstava pristen dokument časa in neke prehojene poti.

Na razstavi se srečamo s prvo panoramo Tolmina, staro nekaj stoletij (žal, je avtor neznan), srečuje-

mo se s podobami posameznih delov Tolmina pred in med prvo svetovno vojno, ko je mnogo hiš porušenih od bombardiranja, dalje s posnetki predelov mesta pod italijansko okupacijo in nato po osvoboditvi — vse do današnjih dni, ko dobiva Tolmin že pravo podobo malega mesta.

Vseskozi se prepletajo prizori »nekoč in danes«. Posebno veliko spremembo je doživelo središče mesta, kjer je nekoč stal lep park (pod Italijo je v tem parku stal doprski kip Danteju, pa Vila Winkler, ki je po zadnji vojni postala Ljudska knjiž-

nica, zdaj pa je preurejena v Dom Krajevne skupnosti.

Nekdanji Gasilski dom v Bazoviški ulici, kjer je bilo leta 1906 veliko narodno slavlje in so razvili kar tri prapore (gasilskega, narodno-čitalniškega in Rokodelskega bralnega društva), je bil kasneje spremenjen v šolo, danes pa se je — zaradi potresne prizadetosti — umaknil gradnji novega stanovanjskega stolpiča.

Posebne spomine zbuja osnovna šola, ki je bila zgrajena 1881; koliko mladih rodov je v njej nabiralo znanje! Potres pa je na zgrad-

bi opravil svoje: 2.12.1976, se je šola ob moderni »rušilni« tehniki, v sekundi sesedla, zrušila v ogromen kup ruševin, ki jih je prvi hip zavil velikanski oblak prahu.

Enkrat je bil osrednji trg s Fontano in uro na vrhu, danes Trg 1. maja. Pa Glavarjeva hiša, v kateri je bila pod italijansko okupacijo nekaj časa Banca d'Italia, nato pa so jo preuredili v Licej. Učenci se mladi ni služila do potresa 1976, prav zdaj pa dobiva popolnoma novo podobo.

Na »gradu« vrh Kozlovega roba je še do 1. svetovne vojne stal čudovit razgledni stolp.

Panoramični pogledi z gradu skozi pretekla desetletja so posebno zanimivi: nekoč majhna vasica okoli cerkve, danes nova stanovanjska naselja, moderna poslopja — blagovnica, nova avtobusna postaja, nova banka, knjižnica in številne druge, vse tja do Brajde, kjer je zrastel nov šolski center.

Mnogo starega se je torej umaknilo novemu, boljšemu, a po nekaterih dobrih starih podobah (predvsem po zelenih parkih) se marsikomu stoji.

Medtem ko se je podoba mesta arhitekturno spreminjala, pa je Tolmin spremljal tudi razne druge zanimive obrobne dogodke, ki so upodobljeni na fotografijah: Cepelinov let nad Tolminom 1908, letalska ne-

sreča »Arga« 1926 pri Tolminki, prvo srečanje s tehniko itd.

Ob otvoritvi razstave je bil pri-srčen kulturni program, ki je bil ves v duhu »Tolmina nekoč in danes«. Oktet je zapel nekaj starih domačih pesmi, recitatorja Marija Clemente in Ivan Rutar sta brala pesmi o Tolminu, ki so jih napisali pesniki Srečko Kosovel, Alojz Gradnik in domača pesnica Ljubka Šorli; ravnateljica knjižnice Marta Fili pa je povezovala besedilo v pristnem domačem »l'minskem« narečju, tako značilnem s svojo pojočo melodijo. Predsednik sveta knjižnice Ivan Jermol je v otvoritvenem govoru poudaril, da je sedanja razstava ena izmed tistih, ki jih knjižnica Cirila Kosmača posveča svojemu kraju in svojim ljudem.

Razstava je že v prvih dneh pritegnila mnogo obiskovalcev; starejši med njimi se v spominu vračajo v čase, ko je imelo njihovo mestoce povsem drugačno podobo. »Čeprav nekdanjemu Tolminu manjka kakšen »kanton« — je v povezovalnem besedilu dejala Marta Fili — pa je pomembno to, da so naši hribi še vedno tam, kjer so bili, da Soča teče tako, kot je tekla tisočletja, da vsako pomlad cvetijo jablane, in se vsako jesen dvigajo meglice. To nam je pa ostalo!«

Razstava bo odprta do 22. julija.

M. P.

Osnovna šola Tolmin, ki so jo zgradili leta 1881, je bila leta 1976 po potresu porušena in jo je zakril oblak prahu (P. Červ)

Včeraj štiriurna stavka in delavska manifestacija Kriza v škedenjski železarni se zaostrojuje

Poseg Štoke (SSk) v razpravi o deželnih pristaniščih

Kriza v škedenjski železarni Terni se iz dneva v dan zaostrojuje. Po neuspelem rimskem sestanku prejšnji teden, na katerem voditelji družbe Finisider niso dali nobenih točnih zagotovil glede bodočnosti železarskega sektorja v državi, vlada med sindikati in seveda v prvi vrsti med delavci, velika zaskrbljenost, kako bo s proizvodnjo v bližnji bodočnosti in kako bo z delovnimi mesti, ki so v tem trenutku ogrožena. Sedaj je v rotacijski dopolnilni blagajni približno 400 uslužbencev Ternija, dopolnilno blagajno pa so uvedli v začetku lanskega leta z obvezjo, da bo trajala vse do novih investicijskih posegov in do obljubljenih prenosov proizvodnje, na katero delavci še čakajo.

V znak protesta proti takemu nevdržnemu stanju je tovarniški svet škedenjskega obrata sporazumno s sindikalno organizacijo kovinarskih delavcev FLM oklical včeraj štiriurno stavko. Delavci so stopili na ulico in priredili demonstracijo po Ul. Flavija vse do križišča z Ul. Brigata Casale ter tako blokirali dostop na državno cesto števil. 202. Manifestacije ki je trajala do poldne, so se v znak solidarnosti z delavci železarne udeležile tudi delegacije nekaterih tovarni-

ških svetov obratov tukajšnje industrijske cone. Naj še omenimo, da so pred kratkim v Terniju predčasno upokojili približno 200 delavcev starih nad petdeset let.

V torek je bila medtem v deželni svetu Furlanije - Julijske krajine razprava o pristaniški dejavnosti v naši deželi. Deželni svet je soglasno sprejel resolucijo o povečanju konkurenčnosti tržaške luke in za ovrednotenje pristanišč v Trzinu in v Nogarju. Deželni odbor je zato pozval rimsko vlado, naj s finančnimi sredstvi podpre dejavnost pristanišč v Furlaniji - Julijski krajini in naj tržaškemu pristanišču prizna mednarodno vlogo.

Razprava, ki se je razvila v deželnem svetu, je bila precej živahna. Daljši poseg je imel tudi svetovalec SSk Štoka, ki je dejal, da propadanje tržaškega mesta oziroma vsega področja naše dežele vzdolž meje je očitno in napreduje v pospešenem ritmu. Naraščanje nezaposelnosti kljub demografskemu padcu je eden izmed dokazov, kako Trst nima prave gospodarske politike. Izhod iz sedanje gospodarske krize, je poudaril Štoka, je v dolgoročnem gospodarskem programiranju, ki naj z inovacijami mo-

derne tehnologije in s koordiniranjem pobud skrbi za razvoj štirih tradicionalnih stebrov tržaškega gospodarstva: pristanišča, industrije, terciarne dejavnosti ter obrtniške dejavnosti. Poleg tega pa je treba ukrepati prav tako v korist obrtnišva in kmetijstva.

Tržaško pristanišče, je v debati dejal svetovalec SSk Štoka, je sektor ki najbolj izpričuje mednarodno vlogo Trsta in njegovega gospodarstva.

Važnost tržaške luke je tranzit med srednjo Evropo in Prekomorjem. Med vsemi italijanskimi lukami odpade na Trst 75 odst. prometa z državami tretjega sveta. Trst je edina luka v Italiji, katere promet se ni zmanjšal kljub krizi. Vendar je tržaško pristanišče v velikih finančnih težavah. Zaradi tega mu je treba dati čimprej popolno avtonomijo ter ga ločiti od zakonskih predpisov, ki urejajo obratovanje drugih italijanskih luk.

Gospodarska delegacija Nürnberg obiskala Trst

V teh dneh se v Trstu mudi delegacija Trgovinske zbornice iz Nürnberga z namenom, da naveže vrsto delovnih stikov z gospodarstvom našega območja, zlasti na turističnem in pristaniškem področju. Sprejel jo je župan Rihetti, obiskala je pristanišče in Turistično ustanovo in imela obširne pogovore s predstavniki tržaške Trgovinske zbornice.

Nürnberg se nahaja v enaki razdalji med tržaškim in severnoevropskimi pristanišči in ima močno gospodarsko razvito zaledje. Odtod možnosti tesnejšega sodelovanja s Trstom, uporabe njegovega pristanišča, turističnih zmogljivosti in industrijske kooperacije. Govorili so tudi o morebitni letalski povezavi Nürnberga z letališčem v Ronkah in o vidnejši navzočnosti Bavarske na prihodnjem Tržaškem velesejmu.

Spored študijskih dnevov »Draga '84«

Društvo slovenskih izobražencev prireja tudi letos, že devetnajstič zaporedoma, študijske dneve »Draga '84«, ki bodo na sporedu od petka, 31. avgusta, do nedelje, 2. septembra. Sodelujoče na letošnji Dragi bodo kot vedno predstavili tik pred pričetkom predavanj, in sicer v petek, 31. avgusta, ob 17. uri, pol ure kasneje bo na programu že predavanje na temo »Ključna vprašanja slovenstva v očeh mlade zamejske generacije«.

V soboto popoldne bo slovesna otvoritev »Drage '84«, ki ji bo sledilo predavanje »Vprašalna pola sodobnega slovenstva: zedinjena Slovenija, matica - zamejstvo, politika - kultura, kozmopolitizem in provincialnost, svoboda danes«. V nedeljo zjutraj bo predavanje »Med vero in nevero«, popoldan pa sklepno srečanje z naslovom »Kje, domovina, si?«. Študijski dnevi se bodo odvijali v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, v primeru slabega vremena pa bodo v dvorani. Organizatorji obveščajo, da je v pripravi zbornik »Draga '83« s predavanji in z razpravo lanskih študijskih dnevov.

● **Jutri, 6. 7.,** se bo sestal tržaški občinski svet, ki ima na dnevnem redu celo vrsto upravnih vprašanj, poleg seveda odgovorov odbornikov na vprašanja in interpelacije svetovalec.

Lastniki tudi včeraj preprečili dostop na svoja zemljišča

Začasno preložen postopek za razlastitev zemljišč za gradnjo po PEEP na Opčinah

Lastniki zemljišč, ki jih Tržaška občina namerava razlastiti za gradnjo ljudskih stanovanj po načrtu PEEP na Opčinah, so si včeraj malce oddahnili. Sicer samo začasno in brez utemeljenih upanj za ugodno rešitev njihovih zahtev. Storili so pač to, kar jim demokratični protest dopušča: zavrnili so vse tri pokesuse, da bi občinski tehnik in uradniki opravili pregled zemljišč, namenjenih razlastitvi, in s tem zaenkrat preprečili, da bi občina prevzela začasno posest nad njimi.

Tudi včeraj so namreč lastniki še zadnjilo zemljišč, ki bi jih tehnik morali pregledati, preprečili letem vstop na parcele. Prišli so tudi dediči in sorodniki odsotnih oziroma umrlih lastnikov, tako da občinski uslužbenci niso mogli pregledati prav nobenega zemljišča. Tokrat so na kraj prišli tudi policijski agenti, ki pa so bili ves čas ob strani in se niso vmešali v pogovor med lastniki in tehnik. Navzoči so bili tudi predstavniki gradbene zadruge Ania, medtem ko so bili dan prej zastopani člani zadruge Cartimavo.

Občinski uslužbenci so tudi včeraj vprašali za fiskalne številke lastnikov, a dobili niso nobene, tako da jim ni preostalo drugega, kot da so sestavili zapisnik. Sicer so bili tudi tokrat korektni, dejali so, da se bodo vrnili po vsej verjetnosti avgusta in da bodo prej obvestili prizadete lastnike.

Kaj pa sedaj? Openci so uspeli preprečiti vstop na svoja zemljišča,

a se dobro zavedajo, da s tem še niso ničesar dosegli. Jasno jim je, da to ni pot do rešitve problema, ki je političnega značaja in ga je torej mogoče rešiti le na politični način. Če so odločeni braniti do konca svoje pravice pa to še ne pomeni, da upajo v zmago. Preveč dokazov imajo o tem, da Tržaška občina nima nobenega namena upoštevati njihovih ugovorov.

Nova zagotovila glede openskega pokopališča

Bo tokrat šlo vendarle zares, ali pa nas bodo še naprej vodili za nos? Tako nekako se sprašujejo na Opčinah, pri Banih in pri Ferlugih, potem ko so s strani občinskih upraviteljev prišla nova zagotovila glede toliko pričakovane razširitve openskega pokopališča. Določena zagotovila je v tem smislu dal prejšnji teden predstavništvu openskih organizacij odbornik za javna dela Bari, te dni pa na podobnem srečanju odbornik za zdravstvo Vattovani. Bari je dejal, da je izvršilni načrt menda že pripravljen in da bi morala v kratkem sprejeti dokončen sklep tudi uprava, čeprav je prišlo do manjšega zapletljajaja z odborništvom za urbanistiko, ki mu baje ni vse popolnoma jasno v zvezi z varianto 40. Vattovani pa je predstavnikom openskih organizacij povedal, da so zdravstvene oblasti izdale dokončno ugodno mnenje, kar je nedvomno korak naprej. Odbornik je tudi sprejel vabilo, da se udeleži javne skupščine, ki jo bo priredil Rajonski svet za vzhodni Kras predvidoma v drugi polovici julija.

Srečanje obrtnikov na sedežu SDGZ

O ustanovitvi konzorcija za umetno obrt v Trstu

Na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja so se te dni srečali predstavniki sektorja umetne obrti, vključeni v tri različna združenja: SDGZ, CNA (Vsedržavna obrtna konfederacija) in Associazione artigiani Trieste (Tržaško združenje obrtnikov). Osrednja tema pogovora je bilo vprašanje ustanovitve konzorcija za umetno obrt, oblike, preko katere bi obrtniki organizirano zastopali svoje temeljne interese.

Obrtniki tega specifičnega sektorja namreč že dolgo zahtevajo ustrezno lokacijo za svoj prodajni center in za sedež, zato se je Zavod za razvoj obrti (ESA) obrnil na Tržaško občino, ki je skupaj z Letoviščarsko ustanovo predlagala prostore na Trgu Barbacan. Obrtniki pa povečini menijo, da prostor ni primeren za prodajno središče, ker je preveč oddaljen od prometnih tokov in torej ne bi mogel igrati vloge, ki ga od njega pričakujejo: da bi namreč omogočil promocijo in prodajo njihovih izdelkov. Po drugi strani pa predloga ne kaže kategorično zavrniti, ker bi lahko ustrezal kot sedež bodočega konzorcija, zlasti z ozirom na razmeroma nizke stroške za najemino.

Temeljno je torej vprašanje ustanovitve konzorcija, oziroma podobne

oblike organizirane povezave med obrtniki, ki bi lahko mnogo bolj uspešno zastopala interese tega sektorja, kot to lahko storijo posamezniki ali neorganizirane skupine. Omogočil bi zlasti kontinuirano promocijsko delo, saj želijo obrtniki vplivati na preoblikovanje okusa odjemalcev in torej spodbujati kakovostno povpraševanje za razliko od golega porabništva. V ta okvir sodi prirejanje razstav, udeležba na sejmih in na revijah, skupno vlaganje v reklamo in podobno — vse oblike torej, ki so mnogo učinkovitejše in cenejše, če za njih skrbi organizirana skupina namesto posameznikov. Gre torej za delovni instrument, kakršnega so na primer že ustanovili v Vili Manin in za katerega je tudi ESA pripravljena prispevati del začetnih stroškov.

Udeleženci sestanka so se razšli s sklepom, da se bodo že v ponedeljek sestali z vsemi zainteresiranimi združenji in poglobili zastavljena vprašanja, hkrati pa izdelali osnutek programa skupne akcije. Z njim bodo šli na novo srečanje s predstavniki Tržaške občine in zavoda ESA in se nato dokončno odločili o predlogu seveda na Trgu Barbacan oziroma o ustanovitvi konzorcija za umetno obrt sploh.

Od danes do 26. julija v dolinskem vrtcu

Poletno središče za otroke letos prvič v dolinski občini

Od danes do 26. julija bo v prostorih občinskega otroškega vrtca v Dolini delovalo poletno središče za predšolske in osnovnošolske otroke, ki ga letos prvič prireja dolinska in miljska občinska uprava. Gre namreč za zanimivo in dobrodošlo pobudo, ki bo gotovo razveselila in popestrila poletni oddih naših malčkov, obenem pa bo v veliko korist tistim staršem, ki so med dnevom zaposleni in čez dan ne morejo skrbeti za svoje otroke.

V poletno središče v Dolini se je prijavilo preko petinštirideset otrok od 3. do 10. leta, ki bodo razdeljeni v dve skupini. Med njimi bosta tudi dva prizadeta otroka, ki imata vsak svojega posebnega spremljevalca. Prireditelji poletnega centra so pripravili obširen program, ki predvideva raznovrstne dejavnosti od likovnih in ustvarjalnih do športnih in rekreativnih. Otroci se bodo ob spremstvu vzgojiteljev podali na krajše ekskurzije in obiskali dolino Glinščice ter kolonijo v Dragi, s šolabusom pa se bodo dvakrat tedensko odpeljali v miljsko kopališče.

Želja prirediteljev je, da si mladi udeleženci pridobijo čimveč novih izkušenj in spoznanj ter da razširijo krog prijateljev. V ta namen bodo sodelovali z miljskim italijanskim poletnim centrom, ki bo prav tako deloval v istih dneh tako, da se bodo otroci slovenskega centra v Dolini srečevali in vzpostavili stike z udeleženci italijanskega poletnega

centra v Miljah in sodelovali pri nekaterih dejavnostih. Ta način sodelovanja je gotovo hvalevreden in upati je, da mu bodo sledili še drugi.

V torek seja skupščine KGS

V občinski dvorani v Nabrežini se bo v torek sestala glavna skupščina Kraške gorske skupnosti. Na dnevnem redu ima med drugim odobritev obračuna poslovnega leta 1983 in spremembo proračuna za tekoče leto.

Predstavitve obnove obnove trebenskega pevskega zbora

Jutri ob 21. uri bo v Ljudskem domu v Trebčah kulturni večer z naslovom »Pevski zbor Primorec poje in pripoveduje«. Prvič se bo predstavil domači publiki trebenski zbor v obnovljenem sestavu. Marca letos so namreč tedanji pevci ponovno razpravljali o nujni okrepitvi zbora in so nato uspeli privabiti v skupino precejšnje število novih članov. Seveda je bilo potrebno začeti z delom popolnoma na novo, saj je bila polovica pevcev novincev.

Od marca dalje je imel trebenski zbor nekaj nad 20 vaj in 3 nastope, v aprilu pa je bil na enodnevnih intenzivnih vajah v Braniku. V tem kratkem času je bilo seveda nemogoče pripraviti program, ki bi ga lahko imenovali koncert. Kljub temu želijo pevci in zborovodja Vilma Padovan ob koncu letošnje sezone posvetiti tistim, ki so z zanimanjem in zaupanjem sledili delu nove pevske skupine, pesmi, ki so se jih v teh štirih mesecih naučili.

Petje bodo dopolnjevala poročila in razmišljanja pevcev o delu v zboru, kar bo dalo večer bolj značaj srečanja kot pa nastopa. Po eni strani pa torej jutrišnji večer predstavitev zbora domači publiki; po drugi strani pa bo, upamo, spodbuda za pevce in za zborovodjo, da bodo po počitnicah navdušeno nadaljevali z delom.

Pester spored »Poletnih prireditev 84« v Repnu

V okviru tradicionalne vinske razstave, ki bo letos 22. po vrsti, bodo od sobote, 7. julija, do sobote, 21. julija prvič priredili na Repentabru »Poletne prireditve 84«. Pobudo vodita kulturno društvo Kraški dom in Društvo zamejskih likovnikov pod pokroviteljstvom občine Repentabor in Kraške gorske skupnosti.

Program prireditev je zelo pester in bogat. V soboto, 7. julija, ob 20.30 bo v Kraškem muzeju in v Kraški hiši v Repnu otvoritev Poletnih prireditev 84 s skupinsko razstavo DZL, razstavo fotografij Saška Ote, predstavitev »Predloga za obnovo Tabra« in kulturnim programom. Naslednja prireditve bo v sredo, 11. julija, ob 20.30 v Kraški hiši, kjer bodo odprli razstavo Mirka Guština in bosta nastopila flavtist Matjaž Albreht in kitarist Franko Guštin.

V četrtek, 12. julija, ob 20.30 bo v Kraškem muzeju nastopil amaterski oder Jaka Štoka s Proseka - Kontovela s Tavcarjevimi delom »Pariz je pač Pariz«. V petek ob 19. uri pa bo na obisku Logaški oktet, ki bo prav gotovo dobrodošel gost, saj ima Repentabor že vrsto let tesne prijateljske stike z Logatcem.

V soboto, 14. julija bodo prišli na račun zlasti mladi, ko bo na trgu v Repnu nastopil kantavtor Marjan Smode. Nedeljski gost bo ob 19. uri nabrežinska godba na pihala. Naslednjo sredo, 18. julija, ob 20.30 pa bo v Kraškem muzeju predvajanje filmov Sergija Cesarja, Sergeja Verča in Aljoše Žerjale. Sklepana prireditve bo v soboto, 21. julija, ob 20.30, prav tako v Kraškem muzeju, s koncertom Godalnega kvarteta. Od 13. do 15. julija bo seveda tudi vinska razstava z vsem kar pač sodi zraven.

Od petka v Nabrežini občinska razstava vin

Na travniku ŠD Sokol v Nabrežini bo od petka do nedelje že tradicionalna razstava vin devinsko-nabrežinske občine.

Razstavo bodo odprli v petek ob 18. uri, takoj po otvoritvi bo koncert nabrežinske godbe na pihala. Za kulturni in glasbeni večer pa bo poskrbela občina Ilirska Bistrica, s katero je, kot znano, nabrežinska občina pobratena. V soboto bo balinarski turnir, popoldne ob 18. uri pa bo koncert godbe na pihala »Naša sloga« iz Babičev pri Bujah. Kasneje bo nastopila še folklorna skupina »Passian di Prato« iz Vidma, nato bo za zabavo igral ansambel Aries. V nedeljo bodo nagradili najboljša vina, sledila bo ob 21. uri tombola, zatem pa še koncert domače godbe. Razstava se bo zaključila ob zvokih ansambla Aries. (db)

Spet Luči in zvoki

Prejšnjo soboto so v parku Miramarskega gradu obnovili tradicionalne predstave Luči in zvoki, ki jih prireja tržaška letoviščarska in turistična ustanova. Koledar predstav je naslednji: ob torkih prva predstava (ob 21.30) v angleščini, druga (ob 22.45) v italijanščini; ob četrkih dve predstavi v italijanščini, ob sobotah prva predstava v nemščini, druga v italijanščini.

● »Ugotavljanje upravnih prekrškov na trgovinskem področju v Furlaniji - Julijski krajini« bo tema zasedanja, ki bo jutri v dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5.

Konec tedna začetek ustnih izpitov

ZRELOSTNI IZPITI: VČERAJ PISALI ŠE DRUGO NALOGO

Z drugo pismeno nalogo se je včeraj zaključil prvi del letošnjih zrelostnih izpitov. Po posameznih šolah so pisali kandidati naloge iz različnih predmetov. Med vsemi je vladalo še največje pričakovanje za drugo pismeno nalogo na klasičnem liceju. Ministrstvo je namreč razveljavilo prvotno nalogo, potem ko so »neznanci« dan prej iz liceja v bližini Foggie odnesli zapečateno kuverto z latinskimi besedami, ki bi ga morali maturanti prevesti v italijansko (na slovenskih licejih v Trstu in v Gorici pa seveda v slovenščino).

Ministrstvo je pravočasno poskrbelo za zamenjavo teksta, tako da so lahko tudi to preizkušnjo normalno opravili. Pri zamenjavi pa so jo ministrski izvedenci v mnogočem »zagodli« kandidatom. Maturantje so morali prevesti odlomek o Avgustovi smrti iz Tacitovih Analov, ki je bil po mnenju dijakov, pa tudi profesorjev zelo zahteven. Kot da tega ne bi bilo dovolj, je bil še »daljši kot ponavadi, kar je tudi povzročalo kandidatom nadaljnje težave.

Na znanstvenem liceju so pisali nalogo iz matematike. Maturantje so morali razrešiti štiri naloge. Na učiteljsku je bila prav tako na spore-

du matematika. Kandidatke so morale izračunati stranice enakostraničnega trikotnika, čakale pa so jih še nekatere druge operacije.

Na trgovskem tehničnem zavodu so bili z nalogo iz knjigovodstva še kar zadovoljni. Pisali so o tehničnih imobilnostih v industrijskem podjetju, o vplivu inflacije, o investicijah in podobnih gospodarskih elementih. Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt so maturantje z oddelka monterjev RTV pisali v nalogi iz fizike o meritvah in napakah pri meritvah, na bratskem oddelku kemijskih operaterjev pa so pisali o kemijskih napravah.

Maturantje bodo imeli sedaj nekaj prostih dni pred začetkom ustnih izpitov. Od vseh bodo še najprej začeli odgovarjati na vprašanja članov ocenjevalne komisije maturantje na poklicnem zavodu. Ustni izpiti se bodo na tej šoli začeli že v soboto. Prvi bodo na vrsti dijaki, katerih priimek začneja s črko »B«. V ponedeljek se bodo začeli ustni izpiti na trgovskem tehničnem zavodu (črka »L«), v torek bo na vrsti znanstveni licej (črka »P«), v sredo pa učiteljske (črka »A«) in klasični licej (črka »R«).

Medtem ko še ni znano, če bo Pangher sprejel kandidaturu Upravni odbor bi nocoj moral izvoliti predsednika KZE

Osebj KZE je napovedalo za ponedeljek celodnevno stavko

Za tržaško Krajevno zdravstveno enoto bo drevišnja seja upravnega odbora posebno pomembna, saj bodo morali odborniki izvoliti iz svoje srede novega predsednika. Po dogovoru pripada to mesto Krščanski demokrati, ki je za svojega kandidata izbrala — v njegovi odsotnosti — bivšega predsednika Pangherja. Zadeva pa se je zapletla, ker dotični, čeprav je bil izvoljen v upravni odbor, še ni sprejel kandidature. Zdi se mu očitno »prevroča« in bi si od svoje stranke verjetno želel več zagotovil ali podpore pri upravljanju KZE, kar bo v bodočih dneh gotovo trd oreh.

Zdravstvo pomeni rešiti probleme storitev v teritoriju, ustanoviti zdravstvene okraje, uskladiti odnose med univerzo in bolnišnicami, spoprijeti se s hudimi težavami ene tretjine Tržačanov — ostarelih, v tem trenutku pa sta posebno pereči vprašanje organizacija dela v novi bolnišnici pri Katinari in pol milijarde lir, ki jih bo KZE morala plačati arhitektom

za neuresničljivi načrt o restruktura-ciji glavne bolnišnice. Tudi opozicija, v kateri so socialisti, komunisti, mi-sovci, radikali in predstavniki TLT, ne bo v tej mandatni dobi zelo mila. Da se vodstvo KD zaveda te odgovor-nosti, sta med drugim dokazala po-krajinski tajnik KD Coslovich in pred-stavniki notranje opozicije v KD Or-lando, ki sta v ponedeljek sledila de-bati ob izvolitvi novega upravnega odbora v skupščini KZE.

Drevišnji gordijski voz, ki že več mesecev hromi upravljanje javnega zdravstva, je bil osrednja točka se-stanka, ki so ga demokristjani imeli v večernih urah, da bi preverili Pan-gherjevo stališče. Kako se je seja iztekla, bomo izvedeli nocoj, po seji upravnega odbora KZE. Komunisti vsekakor opozarjajo, da bo upravni odbor danes moral — na osnovi za-konskih določil — izvoliti predse-dnika. Mimo zakona, pravijo v svojem tiskovnem sporočilu, pa bi bilo ne-sprejemljivo in popolnoma neodgovor-

no s strani nove koalicije, če bi še odlašala z začetkom upravnega dela.

To je toliko bolj potrebno, ker so sindikalne organizacije CGIL - CISL - UIL za zdravstvo napovedale vče-raj celodnevno stavko, ki jo osebe KZE misli izvesti v ponedeljek, 9. julija, da bi protestiralo proti nega-tivnim posledicam, ki jih pri organi-zaciji dela v katinarski bolnišnici (pa ne samo tam) povzroča praznina v političnem vodstvu KZE. Sindikati na-števajo vrsto pomanjkljivosti in pou-darjajo dejstvo, da so odprtje nove bolnišnice omogočili predvsem zdrav-stveni delavci s svojo dobro voljo in žrtvami. Pričakovali so si zato dogo-varjanja in ustanovitve posebne ko-misije, ki naj bi usklajevala številne probleme, po večkratnem odlaševanju pa se je včeraj ponovilo, da je dele-gacija zdravstvenih delavcev ponov-no prejela negativen odgovor in da se izvršilec dolžnosti predsednika Ro-tondaro ni izjasnil o njihovih zahte-vah. (nf)

Tudi danes vrsta prireditev

Festival v Miljah postaja praznik brezskrbnega veselja in radosti

Festival v Miljah se iz dneva v dan spreminja v pravi praznik brezskrbnega veselja in radostnega sme-ha bodisi med otroki kot med odraslimi. Vsi prisotni za trenutek po-zabijo svoje vsakodnevne skrbi in se skoraj podzavestno prepustijo nalez-ljivemu smehu, ki ga s svojimi po-lučnimi predstavami sproščajo sku-pine Gledališča mladih. Umetniki ho-čejo s svojimi gibi in besedami pre-zvzeti vso pozornost publike. Njihova interpretacija, ki vsebuje veliko ele-mentov improvizacije in igre, je na-menjena predvsem otrokom, zato je tudi njihovo skupinsko raziskovalno delo usmerjeno predvsem k raznoličnim prijemom za učinkovito spodbu-janje otroške domišljije in pozornosti.

Središčna točka včerajšnje okrogle mize je bila prav želja po novih pri-jemih. Člani nekaterih gledaliških skupin iz Milana, Firenc, Turina in Padove, ki so v prejšnji sezoni or-ganizirali svoje delo v obliki labo-ratorija z osnovnošolskimi otroki, so si izmenjali precej nasprotujoče si ugotovitve in stališča. Sklenili so, da se bodo v prihodnje tesneje povezali, ker samo tako bodo nadaljnji labo-ratoriji dosegli zastavljene cilje.

Skupina »Teatro del carretto« iz Luce je v popoldanskih urah pri-kazala predstavo tenkočutne živahno-

sti. Lutke so čarobno zaživele v no-tranosti omare in uprizorile nežno pravljico o Sneguljčici.

Zvečer so se na Trgu Marconi po-novno prikazali člani belgijske sku-pine »Theatre de Galafronie«, ki so svojo predstavo naslovili »L'arche de Noë«. Sredi velikega deževja se pojavi Noetova barka in rešijo se štirje glasbeniki, ki veslaja obupu-jejo, toda ...

Danes ob 15. uri bo na sporedu okrogla miza »Gledališče in glasba: nova dela za mladino«. Zvečer se bo v dvorani Roma predstavila skupina »Teatro dei piccoli principi« iz Fi-renc z igro Alessandra Libertinija »Così mi piace«. Ob 21.30 bodo na Trgu Marconi nastopili člani skupine »Ruotalibera« iz Rima, ki bodo upri-zorili delo »Soupperman«.

L. G.

Od 17. do 30. septembra na Pomorski postaji

Premio Italia se bo letos po 24 letih vrnil v Trst

Mednarodni radiotelevizijski natečaj »Premio Italia« se bo letos, po 24 letih vrnil v Trst. Od 17. do 30. septembra si bomo lahko v preno-vljenih prostorih Pomorske postaje o-gledali (in poslušali) radiotelevizijsko proizvodnjo 52 radiotelevizijskih ustanov iz 34 držav. Velika novost letošnjega natečaja je prav v tem: predvajanja bodo namreč odprta ob-činstvu, medtem ko so bila do lan-skega leta namenjena kritikom in čla-nom žirije. Delno je k tej novosti pri-pomogla tudi tržaška Pomorska po-staja, ki je primerno velika in torej lahko sprejme tudi zadovoljivo števi-lo občinstva. Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu RAI v Rimu pojasnil generalni tajnik tega natečaja — rekli bi skoraj festivala — Alvise Zorzi.

Velikih podrobnosti o jesenski ma-nifestaciji sicer ni bilo mogoče izve-deti. Rok za prijavo zapade namreč sredi avgusta in tako še ni mogoče govoriti o številu udeležencev še manj pa o tem, kaj bomo lahko v Trstu videli. Zaenkrat je znano le število radiotelevizijskih ustanov, ki so za-gotovile svojo udeležbo. Znan je tudi pravilnik, ki je različen od pravilnika prejšnjih manifestacij, kajti odslej bo delo potekalo po nekakšnem »izločil-nem sistemu«, poleg tega pa je bilo sklenjeno, da bodo namesto zaseda-nja, ki so ga v okviru te manifesta-cije priredili v prejšnjih letih, letos priredili tri okrogle mize o dramskih,

glasbenih in dokumentarnih oddajah.

In končno je znano, kdo bo zastopal Italijo na tem festivalu. Omenimo naj le eno oddajo, ki je nedvomno naj-markantnejša, in sicer TV nadaljevan-ko La Piovra o mafiji na Siciliji.

Kar zadeva tuje oddaje še ni nobe-nih dokončnih podatkov. V celoti pa je sestavljen spored predvajanj iz-ven konkurence, ki bodo v Trstu in baje tudi v Vidmu. Trije večeri so za nas posebno zanimivi: otvoritveni večer, na katerem bodo predvajali eno televizijskih oddaj Alpe Adria v proizvodnji tržaškega sedeža RAI, večer 20. septembra s predvajanjem treh polurnih dokumentarnih filmov iz niza »Manjšine — bogastvo Evrope«, ki ga proizvajajo skupno tržaška RAI, ljubljanska in novosadska televizija, dunajska ORF in italijanska televi-zijska postaja iz Lugana, ter večer eksperimentalnih oddaj 28. septembra, ko bo na sporedu tudi »Ruski umet-niški eksperiment« Borisa Miljkoviča in Branimira Dimitrijeviča v proizvod-nji beograjske radiotelevizije. (BBR)

Prekinitev prometa na obalni cesti

Na obalni cesti v višini naravnega predora bo od danes naprej prišlo do prekinitev v prometu zaradi po-pravil na cestišču in zaradi postavit-ve železnih mrež na bližnjem skalov-ju. Prekinitve bodo trajale od de-set do petnajst minut. Tako je vče-raj sporočilo ravnateljstvo vsedržav-nega cestnega podjetja (ANAS).

Pri Sv. Jakobu festival komunističnega tiska

Šentjakobska sekcija KPI »A. Cat-tonar« prireja jutri popoldan na Šent-jakobskem trgu rajonski festival ko-munističnega tiska. Ob 18. uri bo od-prtje kioskov, ob 19.30 pa bo govoril tajnik krajevne sekcije KPI. Ob 20.30 bo za stare in mlade igral ansambel »Est-Nord-Est«. Med festivalom bo-do delovali dobro založeni kioski, pa tudi drugi kioski z raznimi zabavni-mi igrami.

● Tržaška občina je poverila dela za obnovitev električne napeljave v poslopju slovenske in italijanske os-novne šole in otroškega vrtca na Op-činah.

† Zapustila nas je draga mati

**Ivana Montagna
vd. Štrain**

Pogreb bo jutri, 6. julija, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v boljunsko cerkev.

**Žalostno vest sporočata: sinova
Marjo in Pepi z družino**

Boljunec, 5. julija 1984

Gostovanje skupine »Strugarši«

V soboto na Opčinah nastop sovjetske folklorne skupine

Tržaška sekcija združenja Italija - Sovjetska zveza in SKD Tabor pri-rejata v soboto zvečer na Opčinah nastop ansambla »Strugarši« z uni-verze v Kišinevu v sovjetski Mol-daviji.

Mladi sovjetski folkloristi se bodo našemu občinstvu predstavili z vrsto ljudskih plesov in pesmi. »Strugara-ši« so amaterska folklorna skupina in so trenutno na turneji po Italiji

kot gostje vsedržavnega odbora zdru-ženja Italija - SZ.

Sobotni nastop sovjetskih gostov bo na dvorišču openskega Prosvetnega doma. Zainteresirani pa lahko že prej rezervirajo sedeže na sedežu združenja Italija - SZ v Ul. Torban-dena 13 danes in jutri od 17. do 19.30 ali v baru openskega Prosvetnega doma od 18. ure dalje.

Še ena aretacija v zvezi s tatvino v tržaški Katedrali sv. Justa

V Neaplju so včeraj zjutraj areti-rali še enega člana tolpe, ki je sep-tembra lani izvedla veliko tatvino v tržaški Katedrali sv. Justa in v cerkvi S. Maria Maggiore. Gre za 28-letnega starega znanca policije Gen-nara Bevilacqua, ki so ga preisko-valci izsledili v stanovanju sorodni-kov. Od štirih članov tatinske tolpe, ki se je iz Neaplja »preselila« v Trst posebej za to priložnost, je poleg Bevilacqua za zapahi tudi 26-letni Fran-cesco Boccolino, ki je bil aretiran že pred meseci zaradi drugih pre-krškov. Na prostosti sta torej še dva druga osumljenca tatvine Vincenzo Boccolino in Luigi Gentile, ki ju po-liscija vneto išče baje tudi v tujini. Vzporedno s tem teče tudi preiska-va za najdbo ukradenih dragocenih predmetov.

Mladi razpečevalec mamil za zapahi

Včeraj so agenti letkečega oddelka tržaške kvesture aretirali 28-letnega Walterja Parovela iz Ul. Corridoni 9 pod obtožbo posesti mamila, ki ga je nameraval preprodati. Policija je bi-la že več časa na Parovelovi sledi, saj so sumili, da vodi nedovoljeno prodajo mamil. Včeraj so agenti pre-gledali njegovo stanovanje ter v ne-kem predalu dobili gramsko tehniko,

na kateri so bili še vidni znaki ha-šišvega prahu. V nadaljnji preiska-vi so na divanu pod blazino dobili tipični platneni ovoj za večje koli-čine hašiša, v neki škaticli za dra-gulje pa približno sedem gramov ha-šiša. V neki denarnici je bilo nato še nekaj belega praška, po vsej verjetnosti kokaina, pa tudi 840 tisoč lir in 310 dolarjev v gotovini.

Taxi v rešilec RK: štirje ranjeni

Včeraj se je v opoldanskih urah na Nabrežju zgodila prometna ne-sreča, ki je terjala štiri ranjene ose-be. Rešilec Rdečega križa, ki ga je upravljal 47-letni šofer Alfio Stulle, je moral s svojim vozilom nenadoma zavreti, da bi se izognil neki ženski z otroškim vozičkom, takoj nato pa je vanj silovito trčil taxi, ki ga je u-pravljal 53-letni Costantino Caforio. Le-ta je zadobil lažji pretres možga-nov in se bo zdravil sedem dni kar doma, hujše pa sta jo skupila 22-let-ni bolničar Giancarlo Doz, ki si je zlomil dve vretenci in poškodoval vrat ter sam šofer rešilca Stulle, ki si je poškodoval vratna vretenca. V nesreči je bil lažje ranjen tudi 22-letni bolničar Claudio Dibiaggio, ki je utrpel lažji pretres možganov.

Razstavo o tržaški Rižarni v prostorih TPPZ v Bazovici bi bilo vredno izpopolniti in prikazati v Trstu

Ob tolikih slovesnostih, proslavah, razstavah in drugih prireditvah, ki so spremljale počastitev 40. obletnice delovanja krematorijske peči v tržaški Rižarni, smo prav gotovo premalo, ali vsaj prepovršno poročali o razstavi, posvečeni tržaški Rižarni v prostorih TPPZ v Bazovici, ki sta jo pripravila Odsek za zgodovino pri NŠK, član TPPZ Duilio Švara, pomagali pa tako mladi sodelavci Odseka za zgodovino kot tudi mladi člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Tu di več obiskovalcev bi si bila zaslužila po svoji vrednosti in vsebini, a je bilo ob njej toliko drugih prireditev, govorov, proslav in drugega (razen tega marsikdo ni vedel, kje je pravzaprav sedež zbora in kje je ta razstava — vidnejših označb ni bilo), da je prav, da o njej spregovorimo še nekaj besed, kot se nam zdi tudi prav zamisel oziroma predlog organizatorjev, da razstavo ohranijo in jo, morda še izpopolnjeno, ponovno prikažejo na primer v septembru, ko se odpro tudi šole in ko bi si jo tako lahko ogledala tudi mladina.

Rekli smo, da je razstava, ki so jo svečano odprli preteklo soboto, izredno zanimiva in da ima zanjo vso zaslugo že omenjeni Duilio Švara, ki je napravil zelo precizen grafikon o položaju v Evropi, ko je ječala, še pod nacistično okupacijo in ko so s polno paro delovala nacistična taborišča.

Šest velikih panojev pa je pripravil Odsek za

zgodovino pri NŠK. Naš pogovor je tako stekel z Miro Rijavec - Ivašič, ki je, skupno z mladimi sodelavkami in sodelavci tega odseka, opravila vse to pomembno delo.

Naj na kratko povemo, da vsebuje prvi pano slike iz časov nacistične okupacije Trsta, glavne poveljnice SS v Trstu Globocnika, Rainerja, Küblerja, tržaškega prefekta Cocenija in druge, pa tudi slike talcev iz Ul. Ghega, Ul. D'Azeglio, fotografijo, napravljeno takoj po vojni, ko so napravili

prvi skromen spomenik 71 talcem na Opčinah in druge.

Drugi pano obsega slike iz Rižarne in njene notranjosti, napise jetnikov na zidovih in original dvojezičnega letaka Delavske enotnosti iz leta 1944, kjer se omenja tudi Rižarna.

Tretji pano obsega slike nekaterih žrtev Rižarne, med katerimi so slike Frana Segulina - Bora (in njegovo pismo) Antona Veluščka - Matevža, Zorka Bavčerja, pa Luigija Frausina, Egona Aiel-la, Paola Retija in še drugih.

Četrti pano že kaže ruševine krematorija v Rižarni, fotografije o osvoboditvi Trsta, kjer je zelo zanimiva slika jugoslovanskega tanka pred stavbo, kjer je bil nekoč Narodni dom, pa še originalne dokumente o iskanju sorodnikov o izginulih svojcih itd. Peti pano obsega dva pomembna dokumenta o najdbi ostankov človeških trupel in nekaterih predmetov 2. decembra 1945, ki jih nacisti niso u-tegnili odstraniti, drugi dokument pa dovoljenje za prekop ostankov žrtev iz Rižarne leta 1976 s tržaškega pokopališča v Rižarni. Obsega pa tudi pomemben material o procesu proti zločinom v Rižarni, ki je bil v Trstu leta 1976.

Šesti pano je posvečen proslavi ob proglasitvi Rižarne za nacionalni spomenik ter fotografijam ob številnih obiskih v Rižarni, predvsem mladim.

Razstava je zelo zanimiva, pravilna je zato zamisel organizatorjev, da jo še izpopolnijo in prikažejo tudi v samem mestu.

ZADRUGA
»NAŠ KRAS«

vabi na

KONCERT PODOKNIC

ki ga bo izvajal

OBALNI OKTET iz Izole

danes, ob 21. uri v Kruški hiši v REPNU.

NARODNA IN
ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

sklicuje

17. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo jutri, 6. julija 1984, ob 18. uri v čitalnici Primož Trubar Narodne in študijske knjižnice v TRSTU, Ul. sv. Frančiška 20.

razna obvestila

Dom Mangart v Žabnicah vabi svoje člane in njihove družine na bivanje v domu. Nečlani lahko zaprosijo za izkaznico podpornega člana. Za rezervacije se lahko interesi obrnejo na urad ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, tel. št. 767-304), kjer bodo dobili tudi vsa pojasnila.

Zadruga »Naš Kras« prireja danes, 5. julija, ob 21. uri v Kruški hiši v Repnu koncert Obalnega okteta iz Izole, ki bo izvajal splet podoknic pod naslovom »Julijška serenada«.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi v četrtek, 19. t.m., izlet v Logarsko dolino skozi Ljubljano, Kamnik, Stahovice, Gornji grad in Radmirje, vrnitev pa mimo Trojan. Vpisovanje v sredo, 11. julija, od 10. do 11. ure v prostorih v Ul. Cicerone 8. Vabljeni!

Zveza upokojencev iz Škedenja v sodelovanju z ETLI - CGIL prireja 15-dnevni izlet v Grčijo od 24. avgusta do 7. septembra. Prostih je še nekaj mest. Za informacije in vpisovanje vsak četrtek, od 17. do 19. ure na sedežu upokojencev v Škedenjski ulici št. 81. Cena izleta je dobra. Prijave sprejema tudi Bianka, telefon 040/814183 v popoldanskih urah.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

MARKET PRALNIH PRAŠKOV - Opčine, Narodna ulica 28 (pri openskem tramvaju), nadaljuje prodajo po izredno ugodnih cenah.

NOV KOMPIJUTER commodore vic-20 prodam za 170.000 lir. Telefonirati v dopoldanskih urah na 0481/45872.

HISO PRI VINCENCU na Vratih pri Čepovanu prodamo po ugodni ceni. Interesenti lahko pridejo na ogled in razgovor v soboto, 7., in nedeljo, 8. julija.

V NABREŽINI prodam prenovljeno večstanovanjsko hišo z dvoriščem, skladiščem in vrtom. Pismene ponudbe na Primorski dnevnik - Oglasi oddetek, pod šifro »Nabrežina«, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst.

OSMICO ima Robert Pipan v Mavhinjah. PRODRAM 100 l terana in 100 l belega vina po zmerni ceni. Obad, Salež 64, telefon 040/229246.

PRISTNO kraško hišo potrebno popravil prodam. Telefon 040/229126.

OSMICO je odprl Herman Škrj v Saležu. Toči belo in črno vino.

PRODRAM Fiat 127 v zelo dobrem stanju. Telefonirati po možnosti od 16. do 18. ure na št. 040/213526.

OSMICO je odprl Colja v Samatorci. Toči belo in črno vino.

PRI SV. IVANU prodam hišo z vrtom potrebno popravila. Telefonirati zvečer na št. 040/74736.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiram za popravne izpite. Telefonirati na št. 003865/21972.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

Strožji higieniski nadzor nad živili

Pokrajinsko vodstvo stanovske organizacije Confesercenti (trgovina in turizem) bo sporazumno s Krajevno zdravstveno enoto in Pokrajinskim kemijskim laboratorijem v kratkem priredilo študijsko zasedanje o izvajanju odlokov predsednika republike št. 322 in 327 o higieni surovih in pripravljenih jedi v prodaji. Živila v razsutem stanju morajo po novem biti opremljena s seznamom o sestavi prehrane. Kršilci tega predpisa so podvrženi, kot pravi zakonodajalec, globi od enega do pet milijonov lir.

S sestanka glavnega sveta KZ

Razvoj kmetijskih dejavnosti edino jamstvo za zaščito Krasa

Na zadnjem sestanku glavnega sveta Kmečke zveze so udeleženci razpravljali o nekaterih pomembnih vprašanjih, ki zadevajo tako kmetijski gospodarski sektor kot našo narodnostno skupnost nasploh.

V prvi točki dnevnega reda so obravnavali zadnje direktive Evropske gospodarske skupnosti o kmetijski politiki, ki bodo zelo neugodno vplivale na kmetijstvo v naši deželi in zlasti v tržaški pokrajini. Direktive namreč določajo, da članice EGS ne bodo smele dvigniti svoje kmetijske oziroma živinorejske proizvodnje nad zgornjo mejo, ki so jo dosegle leta 1982-1983, kar konkretno pomeni, da Italija na primer ne bo smela dvigniti svoje, že itak nizke proizvodnje mleka. S tem pa seveda odpadejo vsi prispevki, ki so jih doslej lahko dobili živinorejci za razširitev in razvoj svoje dejavnosti, kar se bo izredno negativno odrazilo zlasti v kmetijstvu našega območja. Škodo bodo namreč občutili tudi drugi sektorji po ež živinorejske-

ga, saj brez živine ni mleka za pridelavo, brez nje ne bo gnojila za vrtinarstvo in cvetličarstvo in podobno. Kmečka zveza bo zato zahtevala revizijo sklepov, sprejetih v Bruslju, da se vsaj na našem območju in na primer na italijanskem Jugu ublažili ali odpravi njihov učinek. Prav tako KZ protestira tudi proti zakonu št. 194, ki ga je 4. junija sprejel rimski parlament in ki je skrajno žalosten primer italijanske kmetijske politike: 17. člen tega zakona na primer dočeta 60 milijard lir prispevkov za klanje molznic, 10 milijard pa za vzrejo telet, če se omejimo le na en primer nesmiselnosti te politike. Kmečka zveza ob tem ugotavlja, da so podobni ukrepi v velikem nasprotju s prizadevanji po zaščiti Krasa, za katero se zavzema toliko organizacij, saj je na dlani, da bo Kras najprej in neizbežno propadel, če bo propadla njegova kmetijska dejavnost.

V tesni zvezi z njo je tudi problematika razlašanja: komaj je za nami

primer Kolonkovec, že so na vrsti Opčine zaradi načrta PEEP, v najkrajšem času pa se bodo začeli postopki razlašanja tudi za hitro cesto in sicer na območju Fernetičev, Opčin in Trebč. Ker se ni ustreznega zakona, so vsa izplačevanja odškodnin oziroma predumov zanje v tržaški občini ustavljena. Tudi na Kolonkovcu je položaj še vedno na mrtvi točki, stranke so se obvezale za revizijo načrta PEEP, a je ostalo le pri tem. Na Opčinah pa gre za tipičen primer nepotrebne razlašanja, saj gre za plodno zemljo, kljub temu da so razpoložljive druge, primernejše lokacije, povrhu pa je območje neprimerno tudi s sanitarnega vidika. Tudi Kmečka zveza se pridružuje prizadežitim lastnikom, ki zahtevajo revizijo načrta PEEP in torej spoštovanje obvez, ki so jih sprejele politične sile.

Člani glavnega sveta so razpravljali tudi o kraških rezervatih in o zaščiti našega teritorija sploh. Ugotovili so, da je na Tržaškem vseh pet občin, ki imajo na svojem območju rezervate, ubralo različne poti, ki le še otežujejo rešitev vprašanja. KZ se je zato odločila prirediti posvet o kraških rezervatih, na katerem bi skušali najti skupno stališče do ohranitve in zaščite teritorija, ki bi moralo izključiti neprimerni predlog o kraških rezervatih.

Člani glavnega sveta KZ so razpravljali še o pokrajinski razstavi vin, ki bo od 26. do 29. julija na sejmišču pri Montebellu, o prispevkih za škodo, ki jo je povzročila lanska suša in o predstavniku KZ v Trgovinski zbornici, ki naj bi v novi sestavi izpadel iz odbora. Vodstvo Trgovinske zbornice je namreč predlagalo rotacijo s predstavništvom Coldiretti, ali pa določitev kompromisnega predstavnika, ki pa sta ga obe stanovski organizaciji zavrnili. Pogovarjali so se tudi o možnostih za ustanovitev deželne KZ na prihodnjem 35. občnem zboru zveze in o predlogih za jesenski tradicionalni izlet stanovske organizacije naših kmetov.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 5. julija
CIRIL in METOD

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57
— Dolžina dneva 15.35 — Luna vzide ob 12.43 in zatone ob 1.00.

Jutri, PETEK, 6. julija
DUSICA

Vreme včeraj: temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1018,5 mb rahlo narašča, veter severozahodnik 5 km na uro, vlaga 50-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,6 stopinje.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorec 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorec 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje 80. rojstni dan ANA BOGATEC iz Križa 166. Veliko zdravja in veselja ji želijo sin Gigi z družino, Sonja z Lorenzom, nečaka Enio z družino in malim Borutom ter Neva z možem.

Na višji šoli za bolničarje je diplomiral

NEVA KRANJEC por. ZERGOL
Ob tem uspehu ji čestitajo svojci

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob bratranca Viktorja Kosmača daruje Marija Kosmač 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Valdotu Antončiča daruje brat Albino 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu. Ob 1. obletnici smrti dragega Sergija Gržiniča darujeta družini Gržinič in Gasperčič 100.000 lir za Etnografski muzej v Škedenju.

V spomin na strica Miljota Fortunata darujeta nečaka Jolanda in Virgilio 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Franca Lavrenčiča daruje Leli Nakrstova 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Valentina Žerjala daruje Marija Maver 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

Namesto cvetja na grob Franca Guština daruje Antonija Brišček (Briški 26) 15.000 lir za gradnjo kulturnega doma - spomenika padlim v NOB v Briškihih.

IRET SpA daruje 400.000 lir za gradnjo kulturnega doma - spomenika padlim v NOB v Briškihih.

Svetomir in Dragica Čok (Boljunc 36) darujeta 50.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V spomin na Ano Bizin vd. Škabar daruje Fani Sedmak 10.000 lir za balnetni odsek ŠD Mladina.

V počastitev spomina Milana Zobca darujeta Marija in Piero 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Borštu in Zabrčcu.

gledališča

VERDI

Od 10. julija do 12. avgusta bo na sporedu Festival opere 1984.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Srednja dvorana
Jutri, 6. julija, ob 19.30 koncert ob 80-letnici slovenske narodne podpornice enote in 50-letnici progresivne slovenske Amerike s sodelovanjem Slovenske izseljenske matice.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EXPRESS osmih slikarjev dežele Furlanije - Julijske krajine.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

kino

Ariston (Grad sv. Justa) 21.30 »Mai gridare al lupo« — na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprtro zaradi popravil.

Fenice 18.00 »L'uomo che sapeva tropo«. James Stewart in Doris Day.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10

»Interlude of lust«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Jesus Christ Superstar«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.15 »Compleanno di sangue«.

Grattacielo 18.00 — 22.15 »Ufficiale gentiluomo«.

Mignon 16.30 — 22.15 »Il drago del lago di fuoco«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Weekend di terrore«.

Capitol Zaprtro zaradi počitnic.

Moderno Zaprtro zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprtro zaradi počitnic.

Radio 15.30 — 21.30 »La borghese goiosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Il furore dalla Cina colpisce ancora«.

Alcione 15.00 — 21.30 »Barry Lyndon«. Režija Stanley Kubrick.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje sklicuje danes, 5. julija, ob 20.30 redno sejo odbora.

Združenje Italija-ZSSR - ŠKD Tabor. V soboto, 7. t.m., ob 21. uri bo na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah nastopil FOLKLORNI ANSAMBL »STRU-GURAS« iz Sovjetske zveze. Predprodaja vstopnic na sedežu združenja Italija-ZSSR, Ul. Torbianca 13, od 17. ure do 19.30 ter v baru Prosvetnega doma na Opčinah. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj priredi jutri, 6. julija, ob 20.30 v društvenih prostorih diplomski koncert violinisti Igorja Kureta, pri klavirju prof. Andrej Jarc. Vabljeni!

KD Rovte - Kolonkovec vabi na večer filmov Sergija Verca, ki bo v soboto, 7. julija, ob 20.30 v društvenih prostorih.

Pevski zbor Primorec poje in pripoveduje — jutri, 6. julija, ob 21. uri v Ljudskem domu v Trebčah.

ženska in njena stvarnost

Odnosi v sindikalnem gibanju-marsikaj je treba še razčistiti

Odnos med ženskami in sindikalnimi organizacijami je od nekdaj dvo-
ličen: po eni strani se ženske dokaj
množično vpisujejo in zadnje čase
tudi aktivno vključujejo v njene
strukture (ne sicer v najvišje in to
ne po lastni krivdi), po drugi strani
pa je teža žensk v tej množični orga-
nizaciji, kljub številčni prisotnosti,
precej nezadovoljna. Ta vprašanja so
prišla ponovno v pretes, sicer jih
ženske obravnavajo skoraj »ciklično«,
ob velikih sporih v samem italijan-
skem sindikalnem gibanju, do katerih
je prišlo v zadnjih mesecih.

Nezadovoljstvo, oziroma nelagodje
žensk v vrstah sindikalnega gibanja
ter neodobranje nekaterih odločitev
vodstva so bili namreč po sodbi žensk,
ki so včlanjene v sindikalno federaci-
jo, pokazatelji za bolj razširjeno ne-
zadovoljstvo delavcev do organizaci-
je, ki jih zastopa v soočenju z deloda-
ljaci, oziroma, ki bi morala tolmačiti
in prenašati njihove poglede do vseh
vprašanj, ki se nanašajo na njihovo
delovno mesto in na delo sploh.

Takšna ocena je prišla seveda iz
vrst žensk, moški kolegi jo zavračajo
ali pa izražajo pomisleke, še najbolj
odločno pa so jo iznesle članice enot-
ne sindikalne organizacije italijanskih
kovinarjev FLM, ki združuje člane
vseh treh sindikatov CGIL - CISL -
UIL. V okviru FLM deluje namreč
močan ženski koordinacijski odbor,
ki po eni strani poudarja nujnost po-
enotnosti vseh delavcev, po drugi pa
tudi vseh žensk. Zato so ženske, ki
so aktivne v tem vsedržavnem odboru,
velikokrat kritizirali, češ da v
sindikalno gibanje vnašajo feministič-
ne poglede, ki niso v skladu z bi-
ziralom sindikalne organizacije. Kriti-
zirali pa so jih tudi tisti sindikalni
predstavniki v posameznih podjetjih,
ki se poslužujejo metode »samosklie-
vanja« zasedanj, kar je pravzaprav
stara praksa feminističnih skupin in
zadnje čase celotnega ženskega giba-
nja.

O tem, kakšen je odnos med žen-
skami in sindikalnim vodstvom, ali to-
čneje med ženskami in sindikalno or-
ganizacijo, kakršna se kaže po zadnjih
dogodkih, so ženske razpravljale na
vsedržavni konferenci, ki so se je
udeležile članice vseh treh sindika-
tov. Pred sklepnim srečanjem je bil a
vrsta pripravljanih srečanj, na kate-
rih so članice posameznih sindikalnih
organizacij izdelale dokumente, na
osnovi teh dokumentov in tez, ki so
jih vsebovali, se je razvila dokaj po-
globljena razprava. Članice CGIL so
se na primer osredotočile predvsem
na pomen ženske teže v sindikatu. V
dokumentu, ki so ga izdelale, so se
nanašale v prvi vrsti na zadnje ob-
dobje in na novo podobo ženske, tiste
ženske, ki se odločno bori za svoje
delovno mesto, toda, ki si jemlje čas
tudi zase. Tudi ta dokument, kot že
cela vrsta drugih, ki so jih pripravile
tako imenovane aktivne ženske (žen-
ske, ki so aktivne v političnih stran-
kah, v sindikalnih organizacijah ali

v ženskem gibanju), sodi med tiste,
ki jih je moč označiti z geslom »za
večjo strokovnost in lepši prosti čas«.
Ženske se namreč istočasno poteguj-
ejo, da bi na delovnem mestu dose-
gle višje kvalifikacije na osnovi bolj-
še strokovne pripravljenosti, po dru-
gi strani pa, da bi imele dovolj pro-
stega časa, da jim poklicno delo ne
bi v celoti vzelo vsega razpoložljive-
ga časa.

Še večji odjek v sindikalnih vrstah,
kjer gledajo na enotnost, ki so jo žen-
ske ohranile v sedanjih razburkanih
časih, s precejšnjo skepsjo, pa je do-
živelo odprto pismo članice organizaci-
cije CISL. Pismo s podpisom Carla
je objavila revija »Conquiste del la-
voro« v posebni številki, ki je bila
namenjena ženskam v CISL. Zastav-
ljeno je bilo zelo jasno in odkrito, saj
se je začelo tako: »Dragi Cip-
puti, govoriti želim o poti, ki so jo
prehodile ženske v sindikatu, v CISL,
z upanjem, da bo tvoja trda glava
končno doumela socialne, kulturne in
politične vrednote, ki jih je ženska
prisotnost vnesla...«

Tudi članice CISL so za vsedržavno
konferenco pripravile dokument, ki
so mu dale nekoliko izzivalen naslov
»In če bi bile me na pravi poti?« V
njem namreč zagovarjajo tezo, da so
ženske prej in globlje dojele pomen
dela za vsakega posameznika; toda
delo nikakor ne more in ne sme v
celoti izpolniti človeške dejavnosti,
predvsem pa ne sme priti do ostrega
spopada med poklicnim in privatnim
življenjem. Zato dokument postavlja
v ospredje vprašanje kulture dela, ki
bi moralo načeti odnos med poklicno in
privatno sfero vsakega posameznika;
poleg splošnega in zelo načelnega
vprašanja pa načena vrsto praktič-
nih, med katere sodi na primer reor-
ganizacija delovnih urnikov, strokov-
no izobraževanje za ženske in boljša
ureditev socialnih služb.

Iz dokumentov in razprave so prišle
na dan predvsem stare resnice: teža
žensk v sindikatu je nezadovoljiva,
bolj z vidika kakovosti kot številčno-
sti. Ženske težnje se niso prodrele v
sklop tez, ki tvorijo politične smerni-
ce delovanja sindikata; teoretična
izvajanja ženskega gibanja ali pa
tudi koordinacijskega odbora žensk,
ki so včlanjene v sindikalne organi-
zacije, ne vpliva na izoblikovanje sta-
lišč italijanskega sindikata, istočasno
pa so nekako izpadle iz programa ti-
ste točke, ki so branile že dosežene
pozicije žensk (o tem priča prednost,
ki jo tudi sindikalne organizacije da-
jejo družinski celici in ne več posa-
meznemu delavcu).

Nekaj kritik je seveda bilo tudi na
račun žensk, ki so aktivne v sindikal-
nih organizacijah: teža žensk je še
vedno premajhna, je na primer dejala
Gabriella Camozzi, ki je odgovorna
za koordinacijski odbor članic UIL,
ker se ženske niso znale dovolj pove-
zati. Veliko preveč energij so po nje-
nem mnenju porabile za neprestano
suočanje z moškimi kolegi in se pre-
malo posvečale ostalim delavkam in
ženskam. Zato ženske zaenkrat še
niso dovolj močne, da bi v večji
meri vplivale na skupek odločitev, ki
jim pravimo sindikalna politika. Sploh
pa so se ženske, to je bila splošna
ugotovitev, preveč menile za to, kaj
drugi mislijo o njih, kot za to, da bi
uveljavile težnje čimvečjega števila
žensk: že dejstvo, da so stališče sku-
paj izdelale članice vseh treh sindi-
kalnih organizacij, daje upati, da bo-
do ženske v bodoče znae tudi kon-
kretno ukrepati. (bip)

BERITE

Novi
Matajur

iz umetnostnih galerij

Postanek pred raketami

Galerija »Tribbio« na Piazza Vecchia v Trstu slovi med drugim tudi po
tem, da prireja razstave le uveljavljenih domačih in tujih likovnih mojstrov
in se le redkokdaj spušča na tvegano pot uveljavljanja ali celo preverjanja
mladih sil, da ne govorimo o uvajanju mladih na zahtevno pot nastopanja
pred javnost. Kaže pa, da se je vodstvo galerije tokrat opredelilo prav za
pred javnost. V goste je namreč sprejelo mladega tržaškega mojstra Cosima Fusca,
s katerim smo se sicer v Trstu že srečali, vendar pa le sporadično in ne
tako zahtevno, tokrat pa ga galerija Tribbio predstavlja »na velikem«. Gre za
razstavo kakih 20 velikih in manjših del in sicer za 11 tridimenzionalnih ter
za 8 dvodimenzionalnih stvaritev. Ker je med tridimenzionalnimi deli nekaj
zelo velikih in prav tako tudi med dvodimenzionalnimi, torej med slikami ali
točneje lepljenkami, je razstavišče natlačeno s svojevrstnimi deli. Če k te-
mu dodamo, da je mojster poskrbel tudi za svojevrstno razsvetljavo ali bolje
osvetlitev posameznih del, dobi človek vtis, da se je znašel v okolju, ki mu
vzbujajo malone psihedelično razpoloženje. K temu morda prispeva tudi dej-
stvo, da uporablja mojster močne barve in v primeru »avtomobilskega to-
tema«, kot bi mogli krstiti največje plastično delo, tudi nekakšno pozlato.

In kako naj bi okarakterizirali oziroma označili razstavo kot celoto? Če
vzamemo v poštev že omenjeni »avtomobilski totem« in druga plastična dela
ter nekatere lepljenke, ki dajejo vtis, kot bi bili pred raketami, ki bodo vsak
trenutek zdrvele v vesolje, se nam vsiljuje skupna označba, da gre za ne-
kakšno »vesoljsko projekcijo« ali še bolje za »projekcijo v vesolje«. Vendar
je to le bežni in prav osebni vtis. (Fre)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
10.00 Televideo
13.00 Simfonični koncert
13.30 Dnevnik
13.45 Totò sceicco - film
15.15 Hollywood
16.05 Il trio Drac - risanke
16.30 Rin Tin Tinove dogodivščine
TV film
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Kojak - TV film
17.50 Il fedele Patrash - risanka
18.20 Al Paradise - glasbena oddaja
19.40 Almanah - Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Colosseum:
I piaceri della forza - 3. oddaja
21.30 Lo chiamavano Bulldozer - film
22.30 Dnevnik
22.35 Lo chiamavano Bulldozer
2. del filma
23.30 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
Danes v parlamentu
Vremenske razmere
23.40 Literarna nagrada Strega
- Drugi kanal**
10.00 Televideo
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.15 Due e simpatia:
Skrivnosti Pariza - 4. nadalj.

- 14.10 Poletni programi:
Risanke - Dokumentarec - Lord
Tramp - TV film
16.55 La signora scampare
film A. Hitchcocka
18.25 Iz parlamenta
18.30 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Starsky in Hutch - TV film
Meteo 2 - Vremenske napovedi
19.45 Dnevnik 2 - Poročila
20.30 Phillip Marlowe, investigatore
privato - TV film
21.25 Mixer - 100 minut televizije
22.45 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.55 Dnevnik 2 - Šport
Mednarodni turnir v tenisu
Milan: Kolesarstvo
Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- Tretji kanal**
11.45 Televideo
14.55 Mednarodni turnir v tenisu
19.00 Dnevnik 3
19.20 Dnevnik 3 - Deželni programi
20.00 Šola in vzgoja:
tečaj windsurfa
20.30 L'uomo leopardo - film
21.35 Dnevnik 3
22.00 Filmska kamera in spomini
22.10 Na turneji: Antonello Venditti
23.20 Glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Koper**
14.00 Odprta meja - Videoteleks
- Danes bodo v oddaji ODPRTA ME-
JA med drugimi tudi naslednje vesti:**
BARKOVLJE — Premiera »Burka-
škega misterija«
TRST — Razstava v TK galeriji
ŠPETER SLOVENOV — Razstavi Spa-
cal in Podobe Nadiških dolin.
DOLINA — Koncert pevskega zbora
Pexiora iz Francije na junijskih ve-
čerih
RONKE — Zasedba letališča
OPČINE — Razlastitve na Tržaškem
- 17.30 Poročila
17.35 Naši video posnetki
18.00 Bratovska ljubezen
serijski film
18.50 La Principessa Zaffiro
risanka
19.30 TV D - Stičišče
19.50 Dokumentarna oddaja
20.20 Lovca - serijski film
21.20 Turistični vodič
21.30 TV D - Vse danes

- 21.40 Glasba in besede
22.25 Zeit im Bild - Čas v sliki

Ljubljana

- 17.45 Teletekst RTV Ljubljana
18.00 Poročila
18.05 Zugo in njegova senca - 1. del
18.50 Železi ste - pogledje
19.15 Risanke
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik in Vreme
20.00 Lov za zakladom: Baskija
21.05 R. Castellani:
Verdijevo življenje - nadalj.
22.35 Dnevnik

ZAGREB

- 17.50 Videost
18.00 Poročila
18.05 Koledar
18.15 Junaški rod - otroška serija
18.45 Spomini na »Mladino« - 1. del
19.30 Dnevnik
20.00 Evropska levica - stanje in
tendence
21.05 Erogena zona - humoristična
serija
21.50 Dnevnik

CANALE 5

- 8.30 La piccola grande Nell
TV film
9.00 Una vita da vivere - TV roman
10.00 Fra Diavolo - film
12.00 I Jefferson - TV film
12.30 Lou Grant - TV film
13.25 Sentieri - TV roman
14.25 General Hospital - TV film
15.25 Una vita da vivere - TV roman
16.50 Hazzard - TV film
18.00 La piccola grande Nell
TV film
18.30 Popcorn - glasbena oddaja
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Baretta - TV film
20.25 Festivalbar - Deejay Star
22.25 TV film
Šport: košarka

RETEQUATTRO

- 8.30 Lassie e la squadra di soccorso
9.00 Arrivano i Superboys - risanke
9.15 L'invincibile Blue Falcon
risanke
9.45 Capitan Cavey - risanke
10.00 Magia - TV novela
10.30 Fantasilandia - TV film
11.30 Tre cuori in affitto - TV film
12.00 Il magico mondo di Gigi
risanke
12.30 Star Blazers - risanke
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 La pantera assassina - film
17.00 Il magico mondo di Gigi
risanke
17.30 Blue Noha - risanke
18.00 Truck Driver - TV film
19.00 Tre cuori in affitto - TV film
19.30 Chips - TV film
20.25 A qualcuno piace caldo - film
22.50 Nonsolomoda - rubrika
23.20 Charlie's Angels - TV film
1.15 Šport: bežbol

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
9.30 La fiamma del peccato - film
11.30 Maude - TV film
12.00 Giorno per giorno - TV film
12.30 Lucy Show - TV film
13.00 Bim Bum Bam: La famiglia
Mezil - Bun Bun, risanke

TELEPADOVA

- 15.00 Gli emigranti - TV roman
16.00 Peyton Place - TV film
17.00 Star Trek - TV film
18.00 Robottino - risanke
18.30 Risani filmi
19.00 Sam, ragazzo del West
risanke
19.30 Mama Linda - TV film
20.20 Anche i ricchi piangono
TV film
21.30 Bug, insetto di fuoco - film
23.00 Lancer - TV film
24.00 Il segno di Venere - film

TRIVENETA

- 13.00 TV film
13.30 Addio Giuseppina - risanke
14.00 Il meglio di Monitor
15.00 Camille 2000 - film
17.45 Top Cat - risanke
18.30 Kronos - TV film
19.30 TV film
20.30 L'ammiraglio - film
22.00 Dr. Wedmann - TV film
23.30 Družba

TELEFRIULI

- 14.00 Mariana, il diritto di nascere
TV film
15.00 Cara cara - TV film
16.30 L'uomo che doveva uccidere il
suo assassino - film
18.00 Starzinger - risanke
18.30 Angie Girl - risanke
19.00 Cara cara - TV film
20.25 La fine di un sogno - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20
Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mo-
zaik. Rekreatije, koristni nasveti; 8.20
Turizem; 8.45 Konjiček za vsakogar;
9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Črtica;
10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldan-
ski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Ro-
man v nadaljevanjih: Ciril Kosmač:
»Balada o trobenti in oblaku« - vmes:
Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po žel-
jah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne:
Sprehodi po tržaških predmestjih: (4)
»Pogrebno društvo med Kjadinom in
Rocolom«; 16.00 Natečaji slovenskih
popevk v začetku stoletja - vmes:
Glasbeni listi; 17.10 Klasični album:
Gaetano Donizetti: Hči polka, opera
v dveh dejanjih; 18.45 Glasbena prilo-
ga.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00
Otvoritev - glasba za dobro jutro, Ju-
tranji koledar; 6.15 Vremenska napo-
ved, cestne razmere, EP; 6.45 Pro-
metni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 O-
tvoritev - danes na valu Radia Ko-
per; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna Ra-
dia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi;
16.00 Glasba po željah; 16.30 Primor-
ski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Radijs-
ka porota; 17.33 Glasbeni umetniki:
Aldo Kumar; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnev-
nik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30,
16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasbeno ju-
tro: Koledarček; 6.35 Vreme na Ja-
dranu; 7.00 Dober dan; 7.50 Velika na-
grada; 8.45 Glasbeno - govorni pro-
gram; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lu-
cianovi dopisniki; 10.00 Popevka te-
dna; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani;
12.00 Glasba po željah; 14.32 Po-
ročila v nemščini; Popevka tedna;
14.45 Edig Galletti; 16.00 Počitnice v
Jugoslaviji; 16.00 Jugoslovanska glas-
ba; 18.45 Grožnjan '84 - mesto mla-
dih; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00
Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija;
6.15 Autoradio flash; 6.50 Včeraj v
parlamentu; 9.00 Radio anch'io; 10.30
Popevke; 11.00 Jacques il fatalista,
14. nadalj.; 11.20 Fantastična 50. le-
ta; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.15 In-
formacije za turiste; 15.00 Radio 1 za
vsakogar; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Ra-
dio 1 Ellington; 18.05 Indagine all'am-
basciata, radijska priredba; 18.30 Ve-
černa glasba; 19.15 Verska rubrika;
19.22 Audiobox Desertum; 20.00 E l'in-
verno Isabelle?, trodejanka; 21.25
Glasbeni box; 22.00 Fantastična 50.
leta; 22.38 Autoradio flash; 22.45 Glas-
beni odmor; 22.50 Danes v parlamen-
tu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30,
13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poroči-
la; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja;
8.00 Otroštvo, kako, zakaj...; 8.05 Na-
poved programov; 8.45 La scalata, 9.
nadalj.; 9.10 Vacanza premio, polet-
na igra; 10.30 in 12.45 Kaj hočeš? Lu-
no?; 12.10 in 14.00 Deželni program;
15.00 Radijske kronike; 15.24 Estate
attenti, glasbeno potovanje; 19.00 Ar-
cobaleno; 19.50 Pravljična in folklor;
20.10 Helzapoppin radio 2; 21.00 Can-
ta uomo canta!; 22.20 Parlamentarna
panorama; 22.40 Radio 2 - jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,
12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.20 Re-
kreativ; 6.35 Vremenska napoved za
pomorske; 6.45 Prometne informaci-
je; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dru-
ga jutranja kronika; 7.35 Prometne in-
formacije; 7.50 Iz naših sporedov;
8.05 Za šolarje; 8.35 Igraj kolce; 9.05
Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za
naše goste iz tujine; 10.05 Rezervira-
no za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Na-
še pesmi in plesi; 12.10 Zname melo-
dije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od
vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 -
Iz naših krajev - Iz naših sporedov;
13.20 Osmrtine, obvestila in zabavna
glasba; 13.30 Od melodije do melodije;
14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za
mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00
Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogod-
ki in odmevi; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Stu-
dio ob 17.00; 18.00 Radioteka; 18.30
Mozartova Kvarteta za flavto in go-
dala; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45
Minute z ansambлом Atija Sossa;
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in
napevov; 21.05 Literarni večer, Slo-
venski prevajalci - VIII: Matej Bor;
21.45 Lepe melodije; 22.15 Informa-
tivna oddaja v nemščini in anglešči-
ni; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Ve-
černa podoknica; 23.05 Literarni nok-
turno; 23.15 Paleta popevk jugoslo-
vanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni
program - glasba.

Slovenščina spet v kotu!?

Slovenski jezik jim je trn v peti. Takrat ko o goriškem glavnem trgu pišemo Travniki, takrat ko pišemo slovensko obliko našega mesta, ki je, vrh vsega, tudi originalna oblika, takrat ko želimo enakopravnost v najbolj nujnih stvareh. Na slovenščino so se tokrat ponovno spravili preživeli goriški fašisti, njim pa je ugodil pokrajinski nadzorni odbor, organ deželne vlade za nadzorstvo nad sklepi krajevnih uprav, v katerem sedi šest politikov in trije deželni funkcionarji. Ta odbor ima nalogo ugotavljati ali se sklepi občin izvajajo upoštevajoč zakonska določila.

Kaj je bilo novega z našim jezikom? Pred približno mesecem in pol dni so v goriškem občinskem svetu sprejeli nov pravilnik o izpitih za sprejemanje v službo občinskih uslužbencev. V dolgem pravilniku je bilo tudi nekaj vrstic posvečenih znanju slovenskega jezika za tiste uslužbenke, ki naj bi zasedli tistih nekaj mest v občinski administraciji kjer je obvezno znanje slovenščine. Gre le za nekaj primerov, ki ne bi nikakor razvednotili tistega, ki zna samo italijanščino. Trem fašističnim svetovalcem, Pascoliju, Baiocchiu in Coani, pa to ni prišlo in so na občinski seji

zganjali hudiča ter ostali v glasovanju osamljeni. Napovedali pa so, da bodo napravili proti temu sklepu rekurz na pokrajinski nadzorni odbor.

To so očitno tudi napravili in nadzorni odbor jim je ugodil. Pred dnevi je ta odbor poslal goriškemu županu telegram s katerim ga je obveščal, da je pravilnik zavrnjen. Potem so napako popravili so tem, da so občino obvestili, da je pravilnik zavrnjen samo v nekaterih točkah, ne da bi pojasnili za katere točke gre. Očitno gre za tiste točke, v katerih je govor o nujno potrebnem znanju slovenskega jezika za tiste, ki hočejo priti v nekatere občinske službe.

Včeraj niso bili sicer na županstvu še točno seznanjeni za katere točke pravilnika gre, kajti v telegramu n. bilo tozadevnih pojasnil. Menili pa so, da gre za te točke, tudi zato ker je neki videmski časopis o tem že pisal.

Če bo stvar odgovarjala resnici, in najbrž bo, bo to že ponovna prepoved uporabe našega jezika, ki prihaja s strani pokrajinskega nadzornega odbora. Pred približno štirimi leti je ta odbor, vedno na pismeno pritožbo fašističnih svetovalcev, zavrnil pravilnik goriške občine o delovanju rajonskih svetov, oziroma tiste dele, kjer

je bilo napisano, da se v njih lahko uporablja slovenski jezik. Še prej, veliko let prej, pa je prav ta odbor zavrnil sklep doberdobske občine, da postavi pred vasjo tablo z dvojezičnim napisom in tudi z razvijajočimi prapori z dvojezičnim napisom. Nadzorni odbor se namreč sklicuje na obstoječo zakonodajo, ki ne predvideva javne uporabe slovenskega jezika. Ta zakonodaja pa je še iz fašističnih časov in zato danes, v letu 1984, takih prepovedi ne moremo več sprejemati. Prav zaradi tega smo dostojno manifestirali 20. maja na Travniku v Gorici. Prav zaradi tega je nujno, da v Rimu sprejemo zaščitni zakon.

Na prefekturi govor o Soči

Na goriški prefekturi so se razni državni funkcionarji včeraj pogovarjali o posledicah, ki jih bosta imela na tukajšnje okolje, še predvsem na vodno gospodarstvo, dva nova jez na Soči, in sicer tisti solkanske hidroelektrarne ter predvideni za namakalne potrebe, ki ga bodo zgradili pri Podgori.

Izlet upokojencev v Logarsko dolino

Člani in prijatelji Društva slovenskih upokojencev na Goriškem, ki so bili letos že na nekaterih drugih izletih, so se pred dnevi podali na izlet v Logarsko dolino. Poln avtobus jih je bil. V Domžalah se jim je pridružil predsednik tamkajšnjega društva upokojencev Radenšek, ki jim je potem bil za vodiča na izletu. Ogledali so si tamkajšnje zanimivosti in se seveda za spomin tudi skupno slikali. Tisti, ki so bili na izletu, upajo, da jim bo goriško društvo pripravilo še kak podoben izlet.

V priredbi slovenskega zavoda

Uspešno zaključen tečaj za programerje računalnikov

Pred nekaj dnevi se je v Gorici zaključil enoletni tečaj za programerje elektronskih računalnikov, ki ga je priredil Slovenski deželni zavod za strokovno izobraževanje. Tečaj so priredili v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem, oprli pa so se na trgovski strokovni zavod Ivan Cankar, kajti predavanja so bila v prostorih te šole. Tu so uporabljali tudi računalnik, ki ga uporabljajo dijaki pri pouku.

Tečajnikov so imeli v začetku šolskega leta dvajset, do konca jih je prišlo devet, ki so napravili zaključni izpit pred komisijo, ki jo je imenovala deželna uprava. Deveterica je dobila tudi ustrezno diplomu. Predavala sta Adriano Peric in Rafko Vitez. Predavanja so bila o računalništvu in programskem jeziku basic, v drugem delu tečaja pa so se ukvarjali s programskim jezikom RPG. Najprej so namreč imeli pouk v prostorih zavoda Ivan Cankar, kasneje pa v podjetju Meblo. V glavnem so bili tečajniki dijaki že prej imenovanega trgovskega zavoda, saj imajo tu tudi eno uro na teden pouka računalništva. Na tečaju pa so imeli 175 ur pouka.

Izdelali so Robert Cossutta, Ladi Devetak, Nada Devetak, Vida Gravner, Mauro Juren, Robert Juren, Flavio Mosetti, Andrej Vogrič in Igor Waltritsch.

Poleg tega pa je zavod priredil tudi tečaj za vinogradništvo, ki se je pričel decembra v Števerjanu in ki se še nadaljuje. Zaključil se bo septembra. Predavata strokovnjaka inž. Simčič in inž. Seljak pa še nekateri drugi. Imeli so oz. imajo vrsto predavanj, imeli so opravka tudi z individualnim delom, priredili so tudi nekaj poučnih ekskurzij na Dobrovo, v Vipavo, na Vrhopolje, v Sežano, v Casarso, v Conegliano itd. Tu sodeluje petnajst tečajnikov.

Slovenski zavod za strokovno izobraževanje bo dva tečaja priredil na Goriškem tudi v prihodnjem šolskem letu. Pravzaprav so jih nameravali prirediti kar pet, vendar pa jim ni deželna uprava nakazala dovolj sredstev. Prav pred dnevi so z Dežele nakazali dvajset milijard za poklicno izobraževanje v vsej deželi. Sprejeli so finansiranje le za dva slovenska tečaja na Goriškem. V Gorici naj bi bil še en tečaj za programerje elektronskih računalnikov. Skušali bodo upoštevati tudi druge jezike, ki se uporabljajo v računalništvu. Tečaj za vinogradništvo pa bodo pripravili v Doberdobi. Za ta kraj bo tečaj zelo primeren, saj se bodo vsi tisti, ki se ukvarjajo z vinogradništvom v tem predelu morali kmalu spoprijeti z novimi pravili za pridelovanje vina, ki jih prinaša zakonodaja o kraškem vinskem zaščitnem področju.

Maturanti Trgovske v težavah s pravom zaradi pomanjkanja primernih učbenikov

Maturanti so se včeraj spoprijeli z drugo pismeno nalogo, ki je bila različna glede na posamezne šolske smeri. Na učiteljsku je letos izbira padla na matematiko, na liceju so dijaki prevajali latinsko berilo, na trgovski šoli pa je bila na vrsti naloga iz prava. Obiskali smo prav trgovsko šolo »Ivan Cankar«, kjer se letos spoprijema s to preizkušnjo kar polovica goriških slovenskih maturantov.

Nekaj pred 8.30, ko je bil predviden začetek naloge, se je vseh 21 maturantov zbralo pred šolo v Ul. Rismondo, od koder so se nato pomaknili v bližnje poslopje zavoda Fermi, kjer se je zanje odvijal pismeni del mature. Opremljeni so bili s kodeksi, slovarčki pravnih izrazov, besedili ustave in drugimi dovoljenimi pripomočki za nalogo iz prava.

Na razpologo so imeli šest ur in ne štiri, kot so prvotno mislili. Daljši čas jim je tudi prišel prav, saj naloga tokrat ni bila prav lahka.

»Naslov je bil še kar enostaven«, nam je povedal Pavel Bagon, ki se je prvi pojavil iz učilnice, kjer so njegovi sošolci bili še upognjeni nad svojimi spisi. »Treba je bilo obravnavati na splošno bančne pogodbe, nato pa podrobneje otvoritev bančnega kredita. Za nas je bil problem ta, da je v našem učbeniku celotnemu argumentu posvečena komaj dobra stran.«

Tega mnenja je bila tudi večina dijakov, ki smo jih vprašali za mnenje, ko so s kratkimi presledki drug za drugim zapuščali šolsko poslopje. Nadja Žnidarčič in Nevja Černic sta — kot vsi ostali — izbrali nalogo o bančnih pogodbah. Druga možnost je bil opis delovanja in funkcij računskega dvora, česar pa dijaki letos niso podrobneje obravnavali. »Naloga je bila precej specifična«, sta nam povedali, »saj sva pričakovali nekoliko splošnej-

ši naslov«. Nič hudega, saj jima je tudi tako uspelo dokončati nalogo.

Precej optimista sta bila Igor Kovčič in Igor Waltritsch. Prvi je dejal, da je bilo pri slovenski nalogi slabše, ker je prevladovala trema, pravna naloga pa se mu ni zdela posebnoma težka. Tudi drugi ni imel s pravom večjih problemov, zato upa na dobre rezultate. »Največ težav smo imeli, ker nimamo slovenskega civilnega kodeksa, pa tudi slovenski prevod učbenika je skromen«, je dejala Rozana Lavrenčič, ki so ji pritrili tudi ostali. Italijanski dijaki so se lahko pripravili na učbeniki, ki snov obravnavajo bolj poglobljeno, pomanjkanje učbenikov pa je prisililo slovenske dijake, da so se opirali predvsem na člene zakonika, ki so jih seveda sproti prevajali.

Dijaki bodo imeli sedaj dva dneva premora, že v soboto pa se bodo pričeli ustni kolokviji, ki se bodo na trgovski šoli zaključili v sredo. Na liceju in učiteljsku bodo ustni izpiti v ponedeljek in torek.

V Soči skoraj istočasno odkrili trupli dveh utopljenih oseb

Vsredzavni tisk je pred časom omenjal naše mesto zaradi žalostnega rekorda: smo namreč na prvih mestih v Italiji po številu samomorov. To statistično ugotovitev dramatično potrjuje včerajšnja kronika, saj sta dve osebi skoraj istočasno našli neverjetno namerno smrt v valovih Soče. To je nekaj tednov potem ko si je s skokom s pevskega mostu vzela življenje mlada Daniela Mughelli, katere trupa doslej niso še našli.

Alarm so včeraj dopoldne, bilo je okrog pol enajstih, sprožili uslužbenci električne centrale v Stražicah. Ob ograji, ki filtrira vodo v dovodnem kanalu elektrarne, so med vejami in drugimi naplavinami opazili človeško roko. Obvestili so policijo in gasilce, ki so takoj pomislili, da bi lahko šlo za truplo Daniele Mughelli. Pa ni bilo tako, saj so lahko ugotovili, da gre za možkega srednjih let.

Utopljenca so kasneje identificirali kot 42-letnega Carla Corma, delavca, z bivališčem v Ul. Gramsci 15. Zdravnik, ki je pregledoval njegovo truplo, je ugotovil, da je smrt nastopila približno 12 ur prej. Čeprav so preiskovalci glede celotne zadeve precej skopi z informacijami, je najbolj verjetna domneva, da si je mož vzel življenje z namernim skokom, verjetno s pevskega mostu.

Istočasno z odkritjem Cormovega trupla so gasilci prešli še en poziv, ki jih je obveščal o truplu, ki je plovilo po Soči pod mostom med Majnino in goriško industrijsko cono. Truplo

je nekaj pred 11. uro opazil mlad ribič, ki se mu je zdelo, da gre za možkega. Gasilci so takoj pričeli z iskanjem s pomočjo gumijastega čolna in niti uro kasneje so nedaleč od stare pregrade pri Fari našli truplo priletne ženske. Kot so odkrili kasneje, je ženska pustila kolo pod Ločniškim mostom, kjer si je tudi sezula čevlje.

Včeraj do večernih ur ženske še niso identificirali. Na sebi namreč ni imela osebnih dokumentov, zaenkrat pa se tudi ni javil nihče, ki bi jo lahko prepoznal. Ve se samo, da je bila stara čez 60 let, visoka približno 160 cm in precej drobne postave. Nadaljuje se preiskava, da bi odkrili njeno istovetnost, kot tudi preiskava o vzrokih smrti. Najbolj verjetna hipoteza je samomor, čeprav preiskovalci ne izključujejo drugih možnosti, na primer banalnega spodrslija s padcem v vodo.

Trije ranjeni v dveh trčenjih

Na križišču med Ulico Duca D'Aosta in Ulico Trieste v Gorici se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča, v kateri sta se lažje ranili dve osebi. 26-letni Marco Campestrini iz Ulice Domizetti 17 je dobil pretres možganov in druge lažje poškodbe, zaradi katerih so ga sprejeli na zdravljenje na kirurški oddelek

splošne bolnišnice. Okreval bo v enem tednu. V isti nesreči se je ranil na glavi tudi 76-letni Tullio Zorzenon iz Ulice Fatebenefratelli 17. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga odslavili s prognozo okrevanja v treh dneh.

Malo po 17. uri se je pripetila nesreča tudi v Ločniku, v Ulici Chiese Antiche. 18-letni Diego Piana iz Morara je z motornim kolesom zavozil preveč na levo in trčil v avto, ki je peljal iz nasprotni smeri. Pri padcu je dobil rane po levi nogi, komolcih in kolenu desne noge. Okreval bo v 15 dneh.

Novo vodstvo sekcije WWF

Na nedavnem občnem zboru članov in prijateljev goriške sekcije Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) so izvolili novo vodstvo. Predsednik sekcije je Tiziano Tronkar, tajnica Lisa Merighi, odbornika pa Darko Devetak in Erminio Pascoli.

Sekcija namerava v jeseni začeti široko zasnovano propagandno akcijo na šolah, prirejati filmske večere ter poučne izlete. Tako pripravljajo izlet v Marano Lagunare. Uradni sekcije so odprti ob sredah, od 19. do 20. ure in ob sobotah, od 15. do 17. ure.

Normalno delo v ladjedelnici

V tržiški ladjedelnici so bili včeraj vsi delavci na delovnem mestu. Danes zjutraj med 8. in 9. uro bo v tovarni skupščina delavcev, na kateri bodo sindikalisti podrobneje obravnavali rezultat torkovih pogajanj s podjetnikom pri predsedstvu vlade v Rimu. V ponedeljek dopoldne pa bo skupščina vsega delavstva, tudi tistega, ki je v dopolnilni blagajni. Sindikat je povabil na to skupščino odprtega tipa tudi predsednika deželne vlade Comellija, načelnike skupin v deželnem svetu, parlamentarne in zastopnike krajevnih uprav.

Javna skupščina nocoj v Podgori

V Podgori bo drevi že napovedana javna skupščina prebivalcev, na kateri bodo razpravljali o načrtu gradnje novega jez na Soči, ki naj bi ga zgradili kakih 80 metrov severno od pašerele. Skupščino slikuje rajonski svet, ki bo moral izreči svoje (neobvezujoče) mnenje o načrtu. Nocojšnje srečanje bo v prostorih podgorske osnovne šole s pričetkom ob 20. uri.

● Šolsko skrbništvo obvešča, da zapade 12. julija rok za predstavitev prošnje na natečaju za 187 mest poskusnega didaktičnega ravnatelja v osnovnih šolah. Na natečaju lahko sodelujejo kandidati z univerzitetno diplomom katerekoli smeri, ki so vsaj pet let poučevali kot redni nameščenci v osnovni šoli. Prošnje je treba predstaviti na šolskem skrbništvu,

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Frenesie bagnate«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprt.

VERDI 20.00—22.00 »Quattro mosche di velluto grigio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE 18.00—22.00 »Una donna particolare«.

Nová Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Človek dinamo«. SVOBODA 20.30 »Meč rumenega zmaja«.

DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Verdiev corso 57, telefon 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ulica 1.0 maggio, telefon 73328.

Pesem Tržaškega okteta odmevala na gostovanju ob ligurski obali

JOŽE KOREN

Tržaški oktet je opravil še eno pomembno kulturno poslanstvo v imenu slovenske pesmi. V ponedeljek v poznih večernih urah se je vrnil z gostovanja v mestih Pietrasanta, Mulazzo in Marina di Pietrasanta na stičišču treh dežel: Ligu-rije, Toskane in Emilie-Romagne. Med gostovanjem je imel dva u- radna koncerta, povrhu pa še na- stop v stolnici v Sarzani med ma- šo, združeno s poroko.

Na tokratnem, že tretjem, goso- vanju v teh krajih, je bil Tržaški oktet uradni gost občine Marina di Pietrasanta in zbora Coro Versilia, ki je praznoval 10-letnico svojega obstoja, in pa uradni gost občine Mulazzo in tamkajšnje knjižnice. Gostitelji, med katerimi gre še po- sebna zahvala oktetovemu prijatelju Paulu Bonattiju, so poskrbeli za na- tis plakatov in vabil, na katerih so z ozorno točnostjo navedli tako ime okteta kot vseh njegovih pevecv (vključno s strešicami) ter pouda- rili, kar so sicer storili tudi pri vseh nagovorih, da gre za goso- vanje ansambla slovenske narodnostne skupnosti, za »slovensko-versilijsko srečanje«, za potrjevanje že usta- rjenega prijateljstva med ljudmi različnih narodov in jezikov v ime- nu duhovnih vrednot, ki jih posre- duje pesem neglede na jezik, kot je poudaril župan občine Mulazzo prof. Gianlorenzo Rosi.

Na prvem uradnem koncertu v soboto zvečer v Marini di Pietra- santa, na katerem sta poleg okteta nastopila še zbor-jubilant Coro Ver- silia in mešani zbor Scuola Cantor- um iz Pietrasante, je Tržaški oktet zapel deset pesmi, ostala zbora pa vsak po tri z zanosom, značilnim za ljudsko oz. operistično petje. V pr- vem delu je oktet zapel Gallusovo Quam pulchra es amica mea, Me- škovo Mlatiči, Hajdrihovo Pri oknu, Adamičevo Vasovalec in Vrabčovo Tolmin, v drugem delu pa pesmi iz raznih predelov slovenskega zamej- sta (pri predstavljanju je Boris Pangerc občinstvo na kratko v ita- lijanščini z nekaj uvodnimi stavki v slovensščini seznanil z našo stvar- nostjo): Merkujevo koroško Kje me ma mošnja, rezijanski o Kaninu v Merkujevi in Voduškovi verziji, Kre- kovno Sijaj mi sončece in ja Ježevo Igraj kolce. Na splošno željo in v zahvalo za krasen poklonjeni pokal z napisom »Coro Versilia - Scuola Cantorum / Capezanno Monte - Ma- rina di Pietrasanta / "Incontro slo- veno-versiliense" / 30. 6. 1984«, je ok- tet zapel še dve pesmi.

Pri nedeljski maši v stolnici San- t'Angelo v Sarzani je obrednik se- znanil vernike, zakonski par in sve- te, da bodo deležni enkratne prilož- nosti slišati nabožno petje zbora, ki je »prišel od daleč in ki poje v je- ziku, ki ga ne bodo razumeli, bodo pa zato razumeli duha univerzalno- sti, ki ga posreduje pesem neglede na jezik, in čutili njegovo sporočilo prijateljstva.« je oktet spremljal ma- šo s Hasslerjevo Cantate Domini, s Čajkovskega Antifono v staroslovan- ščini in Gallusovimi O Magnum mi- sterium, Quam pulchra es amica mea in Haes est Dies, mladoporocen-

ca pa je počastil še posebej s slav- nostno voščilnico »Na mnogaja lje- ta«, ki je čudovito odmevala po cer- kveni ladji.

Številni iz občinstva so po maši in poročnem obredu izražali svoje občudovanje ob tako lepem in do- gnanem petju našega okteta, mlado- poročenca pa sta bila vidno ganje- na, saj sta bila prvi tamkajšnji par, katerima je pri poroki povsem naključno pel kak slovenski zbor.

Po maši so bili člani okteta in njegovi spremljevalci gostje na ko- silu-pikniku na prazniku Unità v zaselku Colombiera, kjer jih je po- zdravil odbornik za kulturo občine Castelnovo Magra, oktetovci pa so se za gostoljubje oddolžili z vrsto narodnih in partizanskih pesmi.

Zvečer je čakal Tržaški oktet še zadnji koncert na trgu v Mulazzu, ki se je moral v zadnjem trenutku zaradi nenadnega dežja preseliti v notranjost cerkve, kar pa ni motilo niti občinstva niti oktetove učinko- vitosti v izvedbenem in akustičnem oziru. Tu je naše tržaške slovenske pevce najprej pozdravil v cerkvi žu- pan prof. Rosi, stari oktetov prijate- lj in tudi vidna kulturna in politič- na osebnost. Oktet, ki ga domačini poznajo že z lanskega gostovanja, je v celovečernem sporedu zapel v prvem delu Čajkovskega Antifono, Hasslerjevo Cantate Domini, Gallu- sovo Quam pulchra es amica mea, Maškovo Mlatiči, Volaričovo Obla- ček, Mirkovo Na trgu, Harejevo Gr- mada - Kres in Vrabčovo Tolmin, v drugem delu pa Dubienskega Inno alla Valle Seriana, Merkujevo Da jōra ma Čaninawa, Hvaličevo Sviet

Lenart, Maroltovo Ljubi konja jaše, Tomčevo Tri curice, Mirkovo Kolo, Vrabčovo dalmatinsko Eto pletem mrižu svoj in Ježevo Igraj kolce. Seveda tudi tukaj ni šlo brez do- datkov.

Večer po koncertu se je potem po- tegnil tja do svita v mestnem gosti- šču v družbi z domačimi gostitelji z županom in odborniki na čelu, ki se je spremenil v pravo kulturno manifestacijo s sproščeno pesmijo iz bogatega oktetovega repertoarja in recitacijami stihov kar štirih pri- sotnih avtorjev.

Kot že ob lanskem gostovanju je koncertu tudi tokrat prisostvoval com. Mengoli, ustanovitelj znane vsedržavne literarne nagrade »La Bancarella«, ki se podeljuje vsako leto v poletnem času. Navdušen nad petjem je zagotovil, da bo Tržaški oktet njegov gost na slovesni po- delitvi nagrade prihodnje leto v me- stu Pontremoli.

Zadnja pesem Tržaškega okteta pred slovesom je bila zaslužno na- menjena prijatelju Paulu Bonattiju in njegovi priateljstvi družini na nje- govem domu v Colombieri. Pesem zapeta iz srca in zahvalo za prija- teljstvo, ki je tako še enkrat dobilo svoje potrdilo.

Oktetovo petje na tej turneji, ki je predstavilo širok vzpon od rene- sanse do sodobnih slovenskih ustva- rjalcev, zasluži najvišjo oceno v vseh ozirih in tako so ga ocenili tudi vsi domači strokovnjaki. To pa je le še en dokaz več, da popolna predanost petju in zavzetost neglede na žrtve, ki jih zahteva ljubiteljski pristop, daje velike rezultate.

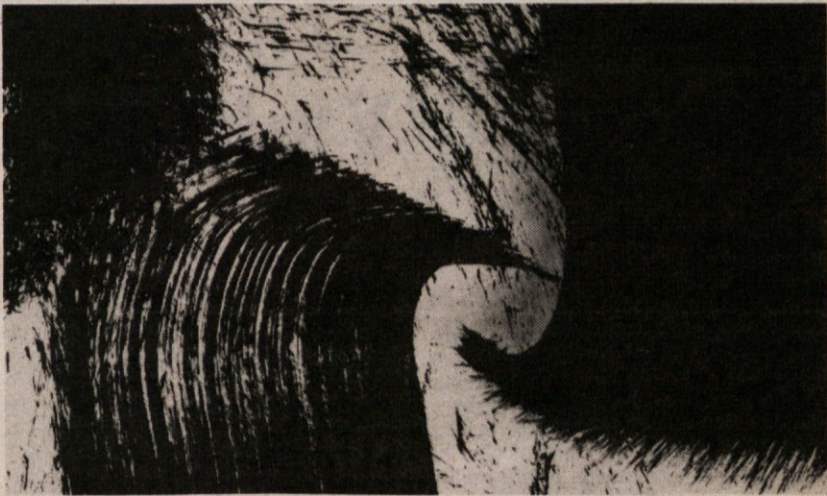
Claus Gatterer o naši skupnosti prepričljiveje od nas samih

Kratka novica, ki jo je Primorski dnevnik objavil ob smrti Clausa Gat- tererja, me v svoji skoposti ni zado- voljila. Dovolite mi, da jo vsaj z ne- kaj stavki dopolnim in se tako oddol- žim spominu človeka, ki sem ga si- cer komaj zadnja leta osebno poznal, ki pa sem ga že dolgo cenil kot od- ličnega časnikarja in zgodovinarja. S temeljitostjo znanstvenika in spret- nostjo pripovednika je Claus Gatterer v svoji monumentalni knjigi »Im Kampf gegen Rom« prikazal medna- rodni javnosti vprašanje manjšin v I- taliji in se pri tem na dolgo ter s po- udarkom zaustavil pri naši narodnost- ni skupnosti. Z veliko simpatijo in smislom za pravičnost je ta tempera- mentni Južni Tirolec obdelal v celi vrsti poglavij naš boj za obstanek pod fašizmom in po letu '45 in zbral

cele kupe podatkov, nanizal vrsto sodb in razmišljanj, za katere mu mo- ramo Slovenci v Italiji biti iskreno hvaležni. Bolje in prepričljiveje kot nas je prikazal Gatterer, bi še sa- mi ne zmogli.

Prijatelj Gatterer najbrž že počiva na pokopališču v domačem Sextnu, ki ga je tako hudomušno in ljubeče prikazal v svoji knjigi spominov »Schönes Land böse Leut«. Dosti smo načrtovali in se o marsičem menili, pa je zaradi njegove hude bolezn in prezgodnje smrti vse ostalo pri bese- dah. Naj se poslovim od njega z ugo- tovitvijo, da bosta njegova iskrična mi- sel in njegovo dragoceno delo ostala in oplajala delo nas, ki verjamejo v ideale bratstva med narodi.

JOŽE PIRJEVEC

V galeriji Torbandena razstavlja te dni nemški umetnik Hans Hartung

Pogovor s Filipom Fischerjem, zbirateljem starih razglednic

»Slike, ki niso le spomin« - dragocena rubrika

NEVA LUKEŠ

Že nekaj časa objavlja naš dnevnik slike, »ki niso le spomin« in ki govore o tem, kakšni so bili naši kraji pred toliko in toliko leti, kako se je mar- sikaj spremenilo, kje potekajo na primer sedaj ši- roke ceste, včasih pa so bile tam le ozke poti, ali pa so bila tam sploh naselja.

Slike, pravzaprav stare razglednice, so vzbudile med našimi bračci veliko zanimanje, ki je šlo ta- ko daleč, da nam mnogi že sami pošiljajo svoje sta- re razglednice s prošnjo, da bi bile objavljene in da bi bila tako izpopolnjena rubrika, ki je tudi del naše preteklosti in ki lahko pove tudi novim, mla- dim rodovom marsikaj pametnega in koristnega.

Prav se nam je zato zdelo, da se pogovorimo s tistim, ki to rubriko vodi, ki te razglednice zbira in ki se pod le-te podpisuje le s kraticami F. F. Gre za Filipa Fischerja, našega delovnega kolego, in ki se s tem hobiem zbiranja starih razglednic ukvarja že vrsto let. O tem, kako se je odločil za ta hobi, pa nam je sam povedal:

To je pravzaprav še eden najmanj dragih ho- bijev, če se seveda človek zadovolji z bolj skrom- nimi zbirkami. Če želi dobiti kakšno redkost; po- tem se vsa zadeva seveda povsem drugače zasue- mene. Je na to misel zbiranja starih razglednic pravzaprav napotilo branje članka prof. Juriševi- ča, znanega filatelista, ki je opozarjal na dražbe razglednic, ki so vsako leto v Miljah. Takrat sem se spomnil, da imam tudi sam precej raz- glednic, ki sem jih podedoval po neki stari gospe, ki bi sedaj imela že preko sto let. Tako sem

začel razglednice zbirati in jih nekako vrednotiti, ne samo po fotografijah, po žigih, temveč tudi po vsebini, ki so jo s svojim pisanjem te razglednice odkrivale. Tako se je začela pred mano odkrivati, v obliki pravljic, resnica o nekdanjem življenju tu pri nas in skodi to so se mi odkrivali marsikateri za našo zgodovino pomembni dogodki in ugotovitve.

Danes imate prav gotovo zbranih že veliko fo- tografij. Samo tu pred nami jih imate za velik album. Kako jih vrednotite in kako jih pravzaprav razporejate: po njihovi vsebini, po slikah oziroma fotografijah, ki jih predstavljajo, ali pa po tem, kaj vam te fotografije pomenijo?

Mislím, da se držim prav zadnjega kriterija, ki ste ga omenili. Prav pred časom se mi je na primer primerilo, da sem v neki starinarjni staknil fotografijo o stari ljubljanski cukrarni, ki je toliko pomenila številnim našim slovenskim umetnikom. Tistemu starinarju ni pomenila nič in tako sem jo lahko dobil za majhen denar, meni pa pomeni ve- liko. V mojem albumu lahko pravzaprav najdete najrazličnejše motive. Mogoče se bo komu zdela ta pestrost in raznolikost celo čudna. Meni pa vsa- ka slika in fotografija nekaj pove in mi zato tudi veliko pomeni. Zato zbirke tudi nisem tematsko uredil, čeprav se mi začenja nabirati sedaj preveč materiala in se bom moral v bodoče le omejiti na eno ali dve tematiki.

Rekli smo, da naše čitatelje ta rubrika zanima, da se vam oglašajo?

Res dobivam kar precej materiala. Vsega seve- da ne morem takoj objaviti, ga pa registriram in ga bom v bodoče, če bomo s to rubriko nadaljevali, tudi prav gotovo objavil.

Prav gotovo so najbolj zanimive fotografije kra-

jev iz naše bližnje okolice, ki so danes povsem spremenjeni?

Imam občutek, kot da vsi poznamo kraje nekeje od narodnoosvobodilne borbe dalje. Nekaj zaradi tega, ker so bile objavljene v zvezi z raznimi po- membnejšimi dogodki iz tistega obdobja, nekaj pa zato, ker nam pač govore o tistem, za nas tako pomembnem zgodovinskem razdobju. Ostala prete- klost nam je mnogo manj poznana. Pred časom sem pod eno izmed objavljenih starih razglednic napisal, da je bilo pred prvo svetovno vojno v Trstu več Slo- vencev kot v sami Ljubljani. Če pridemo do takšnih spoznanj in zaključkov, lahko to krepi v nas na primer tudi našo narodnostno zavest in samozavest.

Ste vključeni v kakšen klub ali zbirate kar tako sami?

Sem član filatelističnega krožka »Lovrenc Košire« in moram povedati, da sem celo marsikatega fi- telista navdušil za zbiranje starih razglednic.

Imate stike z zbiralci tudi iz matične domovine?

Počasi ustvarjam tudi te stike in medsebojno za- menjavo gradiva. Največ stikov sem imel s prof. Juriševičem, kateremu želim ob tej priložnosti tudi skorajšnje okrevanje.

Pa mislite s tem hobiem nadaljevati?

To mi bo res ostal le hobi. Če pa bi hotel raz- glednice samo kupovati, bi me to stalo kar precej denarja in prav gotovo bi izgubil še veselje, ki ga imam sedaj do tega zbiranja.

Pa bi vi priporočali ta hobi mladim?

Prav gotovo. Naj le pregledajo domača pod- strešja in kašče, pa bodo videli, koliko zanimivega materiala je v starih skrinjah in škatlah, ki pred- stavlja tudi košček naše zgodovine.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

185.

Aleš ga je pustil govoriti, videl je, da si lajša dušo in upa, da bo z izpovedjo prislužil milejšo sodbo. Ko se mu je začel jezik zapletati, je komisar rekel: »Človek nesrečni, zakaj pa si prišel med nas, par- tizane?»

Mezgec je skomignil z rameni rekoč:

»Sem se mar zmotil? Saj se tudi vi oskrbujete tako, da jemljete drugim, kadar nimate. Mar nismo vzeli mnogo živine in drugih stvari pri kolonistih?»

»To vendar ni kraja! To je rekvizicija, zaplemba imetja sovražnikom, tistim, ki so tudi tvoji družini pili kri.«

»Tega jaz ne razlikujem. Pri nas doma je stari oče uveljavil pravilo, da človek, ki nima ničesar, lahko vzame tam, kjer je, in dene tja, kjer ni. Te stvari sem pobral tistim, ki so jih imeli; ko bi bili v težavah, bi vračal.«

»Mezgec, ne razumeš, da se to ne sme? Treba se je držati partizanske discipline. Kam bi prišli, če bi počel vsakdo po svoje, kar bi se mu zljubilo?»

»Saj se borimo za svobodo, zato sem ušel Italija- nom izpred pušk.«

»Toda ne za takšno svobodo, Mezgec! Za takega pri nas ni mesta.«

»Saj lahko grem, če me ne marate. Odšel bom prostovoljno, kot sem prišel.«

»Mezgec, nismo še končali. Čaka te obsodba. Pri nas kaznujemo take prestopke s smrtjo.«

Mezgec je ob ostrini komisarjevega glasu preble- del. Šele zdaj se je zavedel, v kaj je zabredel.

Zaslišanje vpričo vse čete je bilo končano, ne da bi drug drugemu razjasnili, kako si kdo predstavlja boj, njegove cilje in zakone.

Vrinjenca Pišona je zasliševalo četno poveljstvo. Za vse je bilo važno izvedeti, kakšne metode upora- blja sovražnik.

Tudi Pišon je pripadal lumpenproletariatu; v ita- lijskem zaporu se je znašel zaradi kriminala, ne pa zaradi kakšnih osvobodilnih idej.

V Brkinsko četo ga je poslal karabinjerski poroč- nik, ki je nasledil padlega Zannija. Kakor se je naglo podelal v hlače pred Italijani in privolil v vse, kar so od njega zahtevali, tako naglo je klonil pred zaslišev- valci. Vedel je, da ga čaka smrtna kazen, vdal se je v usodo kot muha, ki pade v pajkovo mrežo. Bal se je muk in čutil se je krivega, zato je povedal celo več, kot je vedel.

Njegova naloga je bila, da si natančno zapomni pot, kjer se bo gibala četa, da si zapiše imena in hišne številke vseh, ki jim bodo pomagali ali imeli z njo kakršnekolik stike, in skuša ubiti poveljnika.

Karlo se je postavil pred zvezanega, ga nekaj časa pozorno motril s hudimi, temnimi očmi, potem pa ga je vprašal:

»Pišon, pogledaj me dobro v oči in iskreno povej: bi me ubil, če bi se ti ponudila priložnost?»

Pod njegovim pogledom je ujetnik klecnil in za- jecljal: »Ne bi imel poguma poizkusiti, čeprav je na- grada velika.«

»Kakšna?»

»Petdeset tisoč lir v zlatu.«

»Pa misliš, da bi ti jo izplačali?»

»Najbrž je ne bi.«

»Gotovo ne. Izplačali bi te s kroglo, takoj ko jim ne bi bil več potreben. Denar bi si razdelili sami med seboj.«

Četno sodišče je oba obsodilo na smrt. Mezgeca so imeli za tatu in anarhista, od katerega ni priča- kovati nič drugega kot samo škodo. Za vrinjenca pa je bila tako in tako predvidena smrt.

Sodbo so razglasili pred zbrano četo. Borci so jo potrdili z dviganjem rok in glasnim odobravanjem.

Sulcu je pripadla dolžnost, da izvrši sodbo. S Pe- trom in dvema novincema, ki sta nosila vsak svojo vojaško lopatico, so se napotili dober streljaj daleč v gozd.

Sulc ni bil preveč razpoložen. Moreče razpolože- nje, ki sta ga izžarevala obsojena, je prehajalo nanj. Zato se ju je hotel znebiti čimprej in brez ceremonij.

Na primernem mestu je najprej z dvema strelo- ma iz pištole opravil z Pišonom. Mezgec je od strahu kar sam padel na kolena in zajokal. Tudi njega je Sulc podrl z dvema krogla.

Medtem sta novince izkopal dveh plitvi jami, za- sula trupli s prstjo in ju založila z dračjem, da ju ne bi Italijani našli, kot so davkarja in še koga.

Kolesarska dirka po Franciji Na touru nič novega

ALENCON — Šesto etapo kolesarske dirke po Franciji od Cergy Pontoisea do Alencon, dolgo 202 km, je dobil Belgijec Franck Hoste, ki je bil najmočnejši v sprintu med 140 kolesarji, ki so na cilj prišli v istem času. Kot drugi je na cilj prišel Irec Kelly, katerega pa je mednarodna žirija, po pregledu filma o prihodu na cilj, uvrstila v skladu s pravili na zadnje mesto skupine, ker je v sprintu oviral Švicarja Glausa.

Drugeče je bila včerajšnja etapa mirna in ni prinesla nobenih sprememb na skupni lestvici, kjer še vedno vodi Francoz Barteau. Danes bo na sporedu sedma etapa na kronometer od Alencon do Le Mansa v razdalji 67 km.

VRSTNI RED

1. Hoste (Bel.), ki je 202 km od

Cergy Pontoisea do Alencon, prevozil v 5.15'13" s povprečno hitrostjo 39,041 km na uro; 2. Planckaert (Bel.); 3. Glaus (Švi.); 4. De Jongheere (Bel.); 5. Vanderaerden (Bel.); 6. Van Vliet (Niz.); 7. Castaing (Fr.); 8. Van Der Poel (Niz.); 9. Vichot (Fr.); 10. Van Den Brande (Bel.) in večja skupina v zmagovalčevem času.

SKUPNI VRSTNI RED

1. Barteau (Fr.) 24.02'58"; 2. Le Goulloux (Fr.) po 1'41"; 3. Ferreira (Por.) po 3'21"; 4. Anderson (Avstral.) po 17'33"; 5. Van Der Poel (Niz.) po 17'53"; 6. Vanderaerden (Bel.) po 17'55"; 7. Hanegraaf (Niz.) po 18'02"; 8. Madiot (Fr.) po 18'06"; 9. Peeters (Bel.) po 18 minutah 11"; 10. Fignon (Fr.) po 18'11"

VESLANJE

V nedeljo za pokal Alpe Adria v Trstu

V nedeljo bo v Barkovljah že 25. mednarodno veslaško tekmovanje v kategoriji junior, za pokal Alpe Adria, na katerem bodo nastopile reprezentance Furlanije - Julijske krajine, Veneta, Koroške, Slovenije in Istre.

Tekmovanje bo na dokajšnji kvalitetni ravni, vendar za reprezentanco F-JK v dvojcu ne bosta nastopila Kravos in Spanghero, v četvercu brez pa ne bodo sodelovali Kocijančič, Miccoli, Gherbaz in Lanfranconi, ki bodo z reprezentanco Italije sodelovali na »Evropskem pokalu« v Kopenhagnu v kategoriji senior.

Australian novi sponsor za Pallacanestro Udinese

Pallacanestro Udinese (bivši Gedeo), kjer igra tudi Dalipagić, bo v novi sezoni sponzoriziralo podjetje s športnimi oblačili Australian, ki bo na osnovi pogodbe novemu videmskemu košarkarskemu prvoligašu v naslednjih dveh letih namenilo milijardo lir.

Teniški turnir v Wimbledonu

V polfinalu Connors-Lendl

LONDON — Znani so polfinalisti v moški in ženski konkurenci mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu. Tako se bosta v prvem polfinalu med ženskami pomerili Američanka Navratilova in Jordanova, v drugem pa Američanka Chris Evert in Čehinja Mandlikova. Če bo šlo vse po pričakovanjih bi morali v finalu igrati Navratilova in Evertova.

Še več zanimanja pa vlada za moške, kjer se bosta v polfinalu pomerila Čeh Lendl in Američan Connors ter McEnroe in Avstralec Cash, ki je proti pričakovanjem v četrtfinalu slavil proti zmagovalcu letošnjega mednarodnega prvenstva Italije Ekvadorcu Gomezu.

Izidi četrtfinala

MOŠKI

Lendl (ČSSR) - Šmid (ČSSR) 6:1, 7:6, 6:3; Connors (ZDA) - Annacone (ZDA) 6:2, 6:4, 6:2; Cash (Avstral.) - Gomez (Ekv.) 6:4, 6:4, 6:7, 7:6;

ŠPORTNI PRAZNIK PRIMORJA Nogometna tekma starih in mladih

V okviru praznika ob 60-letnici ustanovitve športnega društva Primorje bo v nedeljo, 8. julija na proškem igrišču s pričetkom ob 17. uri tradicionalna nogometna tekma med starimi in mladimi. Na Proseku se organizatorji že pripravljajo za to srečanje. Kot po tradiciji bodo poraženci ob spremstvu proške godbe morali porivati zmagovalce na okrašenem vozu od nogometnega igrišča do prostorov Kulturnega doma na Proseku, kjer bo potekal športni praznik. Zmagovalci bodo kot po tradiciji jedli kalamare, poraženci pa se bodo morali zadovoljiti s fižolom. Tako med tekmo kot po tekmi veselja in zabave gotovo ne bo manjkalo, saj je to tradicionalno srečanje zelo priljubljena zabavna športna prireditev za vse Prosečane.

H.V.

Še vedno v ospredju zanimanja Zamenjava Vitez - Čuk

Zamenjava Vitez - Čuk je še vedno v ospredju pozornosti navijačev Jadrana in na splošno vseh tržaških košarkarskih izvedencev. Po izjavah Jadranovega predsednika, trenerja in igralca Borisa Viteza smo vprašali za mnenje še Maura Čuka, ki pa zaenkrat še ni hotel dati izjav. Povedal je, da je šele stopil v stik z odborniki Jadrana, dogovora pa še ni podpisal. Kaj več bo povedal, ko bo zadeva rešena.

Bolj zgovorni so vsekakor bili ostali, ki smo jih vprašali za mnenje: to sta navijača Edi Vodopivec ter Bogdan Kralj in časniki Renato Gagliardi.

Gagliardi nam je dejal, da predstavlja zamenjava pomemben mejnik v zgodovini tržaške košarke. To naj bi bil prvi korak sodelovanja med dvema najpomembnejšima kluboma v Trstu. To sodelovanje naj bi bilo v obojestransko korist. Iz tehničnega vidika, meni Gagliardi, je Jadran sicer izgubil enega od svojih stebrov, a da bo med izvrstnimi mladimi igralci, s katerimi razpolaga, prav gotovo našel igralca, ki bo Viteza lahko nadomestil.

Edi Vodopivec nam je dejal tole: »Mislim, da je bilo primerno, da so Vitezu dali možnost, da se izkaže tudi na najvišjem nivoju. Precej let sem se aktivno ukvarjal s športom in vem, da to stane veliko truda. Res je, da igraš za ekipo, za navijače, a navsezadnje igraš tudi za lastno zaščeno in seveda skušaš doseči največ, kar je mogoče. Sicer pa ne vem, kaj bi v takem primeru storil jaz... Ko bi bili pogoji pri Jadranu drugačni, ko bi na primer društvo imelo podporo finančne družbe, bi verjetno Viteza lahko obdržali. Kar se pa tiče tehničnega vidika vsi menijo, da predstavlja izguba Viteza veliko škodo. Moje mnenje je, da bo ekipa izgubila v napadu, pridobila pa v obrambi. Čuka sicer ne vidimo že tri leta; vendar če se bo boril in se vživel v igro, bo lahko veliko dal. Upam, da ne bo abulichen, kot je bil včasih, ko je igral z Jadranom.«

Bogdan Kralj pa se je takole izrazil: »O zamenjavi sem sicer že prej

slišal glasove, ko pa sem izvedel za uradno vest, sem bil neprijetno presenečen. Po pravici povedano, mi zamenjava ni preveč všeč in upam, da se bo Vitez vrnil. Jadran je prav gotovo pri tem izgubil. Viteza in Čuka ne moremo postaviti na isto raven: Boris se mi zdi kot igralec popolnejši, poleg tega je večkrat sam odločal tekme. Težko je, da bi ga kdo mogel primerno nadomestiti.«

Košarkarji Italije v Trevisu

TREVISU — V Trevisu se je na zaključnih pripravah pred odhodom na olimpijske igre v Los Angelesu zbrala košarkarska reprezentanca Italije. Reprezentanti bodo trenirali dvakrat dnevno, od 10. do 12. julija pa bo v Trevisu tudi mednarodni košarkarski turnir, kjer bo poleg Italije nastopila tudi reprezentanca Francije in dve ameriški selekciji.

Pod vodstvom selektorja Gambe bo na pripravah sodelovalo naslednjih 15 igralcev: Marzorati, Cagliaris, Brunamonti, Riva, Gilardi, Premier, Sacchetti, Tonut, Bonamico, Villalta, Magnifico, Meneghin, Ricci, Vecchiato in Binelli.

Cilj priprav je izboljšanje telesne pripravljenosti in priprava različnih taktičnih variant. Gamba bo dvanajsterico potnikov za olimpiado določil 12. julija

Mednarodni ženski košarkarski turnir

V Messini se bo danes začel mednarodni košarkarski turnir na katerem nastopajo ženske reprezentance Italije, Španije, Francije in Madžarske. V ekipi Italije je tudi članica tržaškega Gefidija Trampuseva.

Simeoli iz Indesita v Reggio Calabria

Simeoli, eden najboljših košarkarjev Indesita iz Caserte, ki ga trenira Bogdan Tanjević, bo v prihodnji sezoni nastopal za Reggio Calabria, ki igra v A2 ligi.

kratke vesti - kratke vesti

Košarkarji Jugoslavije z Nit All Stars

Drevi se bo košarkarska reprezentanca Jugoslavije v Mariboru pomerila z ameriško reprezentanco Nit All Stars, ki jo sestavljajo košarkarji univerzitetnih ekip, ki so se v ameriškem študentskem prvenstvu uvrstili po 6. mestu končne lestvice.

Maradona končno v Neaplju

Diego Maradona, nova zvezda Napolija, je končno prispel v Neapelj. Obiskal je neapeljski stadion San Paolo, pred katerim se je zbrala skupina navijačev, ki pa je ostala razočarana pred zaklenjenimi vrati stadiona.

Sprememba pravil v nogometu

Mednarodna nogometna zveza FIFA je odločila, da bodo od 25. julija dalje veljala nova pravila pri izvajanju prostega strela iz kazenskega prostora. Prosti strel se ne bo več izvajal z mesta, kjer je bil storjen prekršek, temveč se bo žoga pomak-

nila pravokotno nazaj na črto vzporedno z golom. To pravilo bo veljalo tudi v primeru, ko naj bi se prekršek izvajal neposredno z golove črte.

Poleg tega pa FIFA zahteva od sodnikov, da v bodoče strogo upoštevajo »pravilo štirih korakov« za vrtanje pri degaziranju žoge v polje.

Nogometarji Čila ne gredo na OI

Nogometna reprezentanca Čila ne bo sodelovala na OI v Los Angelesu, ker ne morejo sestaviti ekipe iz najboljših čilskih igralcev. Na OI bi morali igrati v skupini s Francijo, Norveško in Katarjem.

»Ponovitev« finala SP v Münchnu

Nogometni reprezentanci ZRN in Nizozemske sta »ponovili« finale SP iz leta 1974. Obe reprezentanci sta nastopili v istih postavah kot pred desimi leti (z izjemo Neeskensa) in tokrat so slavili Nizozemci z golom Cruyffa v 38 min. prvega polčasa.

Memorial Ivana Furlana

Nogometarji z Vrha v Renčah

V okviru praznika krajevne skupnosti so v nedeljo v Renčah priredili tradicionalni nogometni turnir prijateljstva za memorial prvoborca Ivana Furlana. Na njem so nastopili tudi nogometarji z Vrha, ki so v konkurenci 4 ekip zasedli 3. mesto. Brez dvoma je to lep uspeh, če pomislimo, da Vrhovci ne razpolagajo z izkušeno ekipo, saj so doslej nastopili le na nekaterih prijateljskih tekmah, čeprav marsikateri nogometarji želi, da bi ustanovili tudi ekipo, ki bi igrala v prvenstvu. Sicer taka odločitev terja treznega premisleka, še posebno v trenutku, ko slovenski nogomet ne preživlja najboljših časov.

Glede turnirja v Renčah povejmo, da so Vrhovci izgubili s 6:1 z ekipo iz Kranja, v malem finalu pa so po streljanju 11-metrov s 7:6 premagali domačo ekipo iz Renč. Turnir so osvojili Kranjci, ki so v finalnem srečanju odpravili postavo iz Bohinja.

Za Vrh so nastopili: S. Gergolet,

L. Černic, D. Devetak, K. Grillo, Z. Černic, V. Černic, G. Devetak, Zanier, Ferfolja, D. Vižintin, G. Devetak, M. Visintin, M. Černic, L. Černic, E. Gergolet, A. Devetak (trener).

V okviru srečanja je bil tudi bali-narski turnir. Ekipa z Vrha, v kateri so bili David Černic, Marčelo Devetak, Leopold Devetak in Branko Jurna, je zasedla 6. mesto med skupno 10 ekipami.

Angleški zdravniki nasprotujejo boksu

LONDON — Združenje angleških zdravnikov je na včerajšnji konferenci v Manchesteru odobrilo resolucijo, v kateri se odločno zavzemajo za preprečevanje boksa, tako amaterskega kot profesionalnega. Po njihovem mnenju obstajajo neovrgljivi dokazi, da boks povzroča hude ocesne in možganske poškodbe. Zdravniki bodo sprožili široko kampanjo, da bi za sabo potegnili javno mnenje.

TEKMOVANJE V VELENJU

Kotalkarji Vipave so se izkazali

Mladi kotalkarji kulturno-sportnega društva Vipava s Peči so se udeležili kotalkarskega tekmovanja v Velenju, na katerem so poleg domačinov nastopili še tekmovalci iz Nove Gorice, Ljubljane, Zagreba, Maribora in Celja. Čeprav je bila konkurenca zelo ostra, so se pečanski kotalkarji odlično odrezali in dosegli nekaj dobrih rezultatov. Še najbolj se je izkazal mladinec David Černic, ki je zmagal v svoji kategoriji, med mladinkami pa je Katja Tomasi zasedla 2. mesto. Omenimo še 4. in 5. mesto Tanje Peteani in Barbare Kovic.

KŠD Vipava pa se pripravlja na svoj poletni praznik, ki bo od 21. do 29. t. m. na Peči. V ta okvir sodi tudi kotalkarska revija, na kateri bo nastopilo nad 30 domačih kotalkarjev.

Penzo k Napoliju

Za 600 milijonov lir je Napoli odkupil od Juventusa srednjega napadalca Penza, ki bo tako v prihodnji sezoni igral ob Maradoni.

MEMORIAL »B. FRANDOLIČ«

Danes ženska odbojka

V Doberdobi so v torek odigrali prvo odbojgarsko tekmo memoriala »B. Frandolič«. Na sporedu sta sicer bili dve srečanju, vendar moštva iz Doberdoba, ki bi se morala pomeriti s Štandrežem, ni bilo na igrišču. Tako smo gledali le tekmo med Jamljami in Danico z Vrha. Po precej vneti borbi so zmagali Jamljenci.

JAMLJE — DANICA 2:1
(15:9, 9:15, 16:14)

JAMLJE: M. in F. Bagon, B. Šoban, V. Antonič, R. Pernarčič, B. Oretti.

DANICA: D., I., G. in A. Devetak, V., L. in M. Černic, B. Čotič.

Danes je na sporedu ženska odbojka. Pomerile se bodo ekipe iz Dola Poljan, Doberdoba in z Vrha. Spored: ob 20.00 Kras - Jezero; ob 21.00 Jezero - Danica; ob 22.00 Danica - Kras. (zf)

Štrukelj v Pisi

Roma je za več kot milijardo lir odstopila Pisi v solastništvo štruklja in Baldierija, od Avellana pa je prav tako v solastništvo odkupila vratarja Zaninellija.

Razveseljive vesti z odbojgarskega področja

Na Goriškem vidni rezultati načrtnega dela

Večkrat smo že pisali o odbojki na Goriškem, o njenem razcvetu med slovenskimi društvi. Vse kaže, da se nekateri rezultati načrtnega dela že kažejo, še zlasti med mladinkami in mladinci, kar je še posebej razveseljivo.

Danes bo 22 odbojkaric Doma-Agorest iz Sovodenj zaključilo enotedenski tečaj na Laznah pri Lokvah, kamor so šle na pobudo odbojgarske komisije pri ZSSDI. Mlade športnice (tečaj velja za dekleta do 13. leta starosti) so se pod vodstvom trenerjev Marte Vižintin, Mirana Strgarja in Karla Bajta naučile osnovnih veščin te panoge, v večernih urah pa so sledile predavanjem o odbojki in si ogledale nekaj dokumentarno-poučnih filmov.

Te dni se v Reziji odvijajo priprave deželne odbojgarske selekcije »under 15«, v katero so vključili tudi tri slovenske igralke, in sicer Rafaela Zavadlav, Ivano Roner (Doma-Agorest) in Laro Vižintin (Sovodnje).

Brez dvoma je to lep uspeh naših mladih igralk.

Prav v teh dneh pa v Murški Soboti tečejo tudi priprave mladinskih odbojgarskih reprezentanc Slovenije. Tečaja, ki ga vodi bivši jugoslovanski državni selektor Viki Krevsel, se udeležujejo tudi nekateri odbojkarji štandreškega Vala in briškega Našega prapora. To so Zavadlav, Vogrič, Mučič, Lutman, Boškin in Prinčič.

No, že iz tega lahko sklepamo, da so se nekateri mladi odbojkarji kakovostno tako dvignili, da so deležni takih in podobnih srečanj in priprav. Večje tako srečanje pripravlja odbojgarska komisija pri ZSSDI od 25. julija do 1. septembra na Bledu, kjer bi se moralo zbrati nad 50 odbojkaric in odbojkarjev 4 goriških društev: Vala, Našega prapora, Sovodenj in Doma-Agoresta.

Na sliki: skupina Sovodenjk in domovk med tečajem na Laznah (foto Kuzmin).

Nogometna zveza objavila lestvice za disciplinski pokal

Naši mladi se zgledno obnašajo

Mladinska nogometna prvenstva so mimo. Na le-teh je nastopilo tudi več slovenskih ekip, tako da smo lahko z udeležbo (čeprav ne z doseženimi rezultati) zadovoljni.

Povsem zadovoljni pa smo lahko z obnašanjem na igrišču naših mladih nogometašev na teh prvenstvih. Nogometna zveza je namreč pred kratkim objavila lestvico za disciplinski pokal in s ponosom lahko napišemo, da so bila naša društva glede discipline med najboljšimi na Tržaškem.

Tako je na primer Breg kar prvi na lestvici za disciplinski pokal, če upoštevamo vsa moštva v mladinskih ligah. Breg bo tako prejel pokal »Pino Zulian«, ki ga podeli CONI in je za vsako društvo še kako dragoceno priznanje.

Pa pogledajmo uvrstitev naših ekip za disciplinski pokal **MLAJŠI CICIBANI** (v konkurenci 18 ekip): Breg 2. brez kazenskih točk. **CICIBANI** (skupno 25 ekip): Primorje 7., Breg 19. **MLAJŠI**: Kras 3., Primorec 8., Breg 9. **ZACETNIKI** (skupno 28 ekip): Breg 12. brez kazenskih točk. Primorje 26. **NARAŠČAJNIKI** (skupno 16 ekip): Breg 4., Zarja 10.

Kaj meni o tem eden naših najbolj priljubljenih nogometnih delavcev na mladinskem področju in trener pri Bregu Miran Švara?

»Disciplinski pokal pomeni za vsako društvo veliko priznanje. Rekel bi celo, da je to še večja nagrada kot prvo mesto po doseženih rezultatih. Osvojitev tega pokala je zadoščenje za vsakega trenerja. To pomeni, da je fante ne samo učil nogometa, temveč da jih je tudi dobro vzgajal. Glede tehničnih rezultatov verjetno ne moremo biti zadovoljni z obračunom naših ekip. Zadovoljivo pa je, da je slovensko zastopstvo v raznih mladinskih ligah precejšnje. Pri tem pa se tudi poraja vprašanje združevanja sil na mladinskem področju. Osebnostno pa menim, da do združevanja mladinskih ekip ne more priti, dokler ne bomo združili moči članskih ekip,« nam je povedal Švara.

Dodajmo še, da so se naši mladi nogometaši uveljavili tudi kot dobri strelci. Tako je bil Bregov mlajši ciciban Ravel Gombač z 28 zadetki drugi najboljši strelca na Tržaškem, pri najmlajših pa je bil Alan Švara (Breg) s 13 goli tretji najboljši strelca. (bl)

V KULTURNEM DOMU

Nagradili udeležence turnirja v Štandrežu

V Kulturnem domu so prejšnji dan nagradili vse nastopajoče ekipe (22 ženskih in 4 moške), ki so se v prvi polovici junija udeležile propagandnega odbojarskega turnirja v Štandrežu, ki ga je priredila goriška odbojarska zveza ob sodelovanju odbojarske komisije pri ZSSDI.

Pobuda je nadvse uspela, kar dokazuje že veliko število nastopajočih ekip, med katerimi tudi štiri štandreske Vala in sovođenske Soče. Vsi nastopajoči in njihovi trenerji so dobili spominske kolajne. Ob tej priložnosti so si prisotni (dvorana je bila nabito polna) ogledali tudi nekaj krajših filmov o odbojarski panogi. Skratka, prijeten večer, ki je povsem uresničil cilje, ki so si jih prireditelji zastavili.

Na šahovskem dvoboju

Sovjetska zveza ponovno boljša od »ostalega sveta«

Šahovska javnost je z izredno nestrpnostjo pričakovala šahovsko srečanje med reprezentanco vodilne svetovne šahovske velesile. Sovjetske zveze, in ekipo »ostalega sveta«, ki so jo pač sestavljali najboljši šahisti iz vseh ostalih držav. Kot že leta 1970 v Beogradu, je tokrat v Londonu zmaga ekipa Sovjetske zveze in sicer še bolj gladko kot pred štirinajstimi leti. Takrat je vodilna šahovska velesila slavila minimalno (20,5 proti 19,5), zmago pa so odločile takorekoč zadnje poteze celotnega dvoboja, tokrat pa je bilo nekoliko drugače.

Zmaga Sovjetske zveze v tem štirikrožnem meču na desetih deskah ni bila nikoli v dvomu, saj je vodila skoraj od začetka in še enkrat dokazala, da je trenutno nepremagljiva. Njena zmaga z 21:19 namreč verno odraža dogajanja na šahovnicah. Sicer pa je treba takoj spregovoriti o pomanjkljivi organizaciji, ki je vlada la v notranjosti ekipe ostalega sveta. V tej so namreč manjkali Portisch, ki je bil upravičeno užaljen, da ga je sektor postavil le na sedmo desko, nato pa še Hort in pa celo Spasski, ki ima francosko državljanstvo in je prav pred kratkim izjavil, da ne bo več nastopal za sovjetsko reprezentanco. Po drugi strani pa so nastopili taki šahisti, ki še nimajo dovolj izkušenj v tako težkih dvobojih. Tu govorimo s Seirewanu, Chandlerju in morda še o Nunnu ter še o čudni odločitvi, da je bil tak šahist kot je Larsen le rezerva »ostalega sveta«.

Pa tudi organizacija dvoboja v Londonu je bila pod vsako kritiko, tako da se sedaj šahisti upravičeno sprašujejo, ali bo do takega dvoboja v bodoče sploh še prišlo. Dvorana je bila za šahiranje popolnoma neprijetna, usluge so bile minimalne, niti ni bilo dovolj demonstracijskih desk za gledalce in še bi lahko dolgo naštevati.

Prvi krog se je presenetljivo zaključil z izenačenjem 5:5. V drugem krogu so Sovjeti pritisnili ter zmagali s 6:4. Podobno se je zgodilo v tretjem krogu, ko so zmagali sicer minimalno s 5,5:4,5, vendar pa bi lahko, če bi

dersson. V skupnem seštevku je minimalno zmagal prvak z 2,5:1,5 ter dokazal, da se »dejavno« pripravlja na dvoboj s Kasparovom, na katerem bo branil svoje svetovno šahovsko krono. Tudi prvakov izzivalec Kasparov je na drugi deski minimalno premagal svojega nasprotnika, nizozemskega velemejstra Timmana, ter dokazal, da je tudi sam v formi, ki bo

Anatolij Karpov

verjetno dosegla višek prav septembra, ko se bosta srečala trenutno edina svetovna šahovska »velikana«. Na tretji deski je »disident«, ki ga Sovjeti končno priznavajo, Korčnoj, minimalno premagal Polugajevskega, na četrti deski pa je Jugoslovian Ljubovjevič remiziral s svojima nasprotnikoma. V prvem kolu je namreč pregazil Smislova, tako da so ga nato nadomestili z rezervo Tukmakovom, s katerim je nato enkrat izgubil in dvakrat remiziral. Madžar Ribli je minimalno premagal Vaganjana, na šesti deski pa je Beljavski najprej premagal Seirewana z 2:0, nato pa še njegovo rezervo Larsena z 1,5:0,5. S 3,5 točkami na 4 je bil Beljavski proglašen za najboljšega šahista turnirja. Na nižjih šahovnicah ni bilo posebnih presenečenj, z igro pa so se izkazali Anglež Miles, Filipinec Torre in pa mladi Chandler.

Dvoboj se je torej zaključil brez posebnih presenečenj, saj je potrdil že obstoječo jakostno lestvico svetovnih šahistov. Potrdil je namreč, da sta Karpov in Kasparov daleč pred vsemi, da za njima »capljajo« Andersson, Timman, Ljubovjevič, Portisch in Sovjeti Talj, Polugajevski, Beljavski in morda še kdo. Šahisti »ostalega sveta« so sicer prepričani, da bi ob boljši sestavi lastne ekipe prav gotovo premagali Sovjetsko zvezo, ki je bila zanesljivo boljša le na prvih deskah. Te trditve ne moremo ne potrditi ne demantirati, ostaja pa dejstvo, da je Sovjetska zveza v vseh takih in podobnih dvobojih že dolga, dolga leta nepremagana in verjetno... nepremagljiva.

DUŠAN JELINČIČ

DEŽELNO ATLETSKO PRVENSTVO
Uspešen nastop
Naturalove (Bor)

V torek zvečer se je v Vidmu pričelo deželno atletsko prvenstvo, na katerem je uspešno nastopila tudi borovka Tiziana Natural. Pomerila se je v dveh disciplinah, in sicer v skoku v daljino ter na 100 m ovire: v daljino je skočila 5,28 m, kar ji je prineslo drugo mesto, na 100 m ovire pa je bila s časom 16"4 tretja.

Praktično končana ženska odbojarska interliga

Kanal in Sovodnje na vrhu skupin

Z zmago Kanala v prvi in Sovodnje v drugi jakostni skupini se je končala ženska odbojarska interliga za dekleta do šestnajstega leta starosti. Lestvica obeh skupin je sicer še dokaj nepopolna, vendar na vrhu tudi matematično ne more priti več do sprememb in zaradi poletnih počitnic najbrž zaostalih tekem sploh ne bodo odigrali.

Ob koncu tega tekmovanja, ki je bilo že drugo, lahko potegnemo nekatere zaključke.

V prvi vrsti velja poudariti, da je to svojevrstno obmejno ligaško tekmovanje prav gotovo zelo hvalevredna pobuda, bodisi zato, ker omogoča mladim igralcem, da igrajo veliko število tekem v zanje primerni konkurenci, bodisi zato, ker prispeva k tesnejšemu sodelovanju med primorskimi klubi in šolskimi krožki z obeh strani meje.

Kot kritično pripombo treba vsekakor navesti, da je bilo letošnje prvenstvo preveč razvlečeno in zahtevno, zlasti z organizacijskega vidika, ker je število neodigranih tekem prisililo marsikatero društvo, da se je podalo na številna nenačrtovana gostovanja. Če pomislimo, da so žal, skoraj vse naše mladinske šesterke prepuščene dobri volji kakšnega posameznika, skoraj vedno trenerja, ki je tudi šofer in spremljevalec, je jasno, da ob že itak natrpanem tekmovalnem sporedu v teku sezone postane takšno tekmovanje včasih bolj mučno in zamudno kot zabavno in koristno.

Če nastop naših ekip ocenimo s tehničnega vidika, treba poudariti predvsem dvoje. Za tržaške šesterke (razen Bora so vse tekmoval v prvi jakostni skupini) velja, da so nastopile z zelo mladimi igralkami. Starostna meja interlige je bila letnik 1968, dejansko pa so igrala dekleta letnikov 1969; še več pa letnikov 1970 in celo 1971. Če pomislimo, da igrajo vsa najboljša dekleta letnika 1968 pri zdru-

ženi mladinski ekipi Friulexport, ki se tekmovanja ni udeležila, je jasno, da rezultati niso mogli biti kdove kako dobri, ekipe onstran meje pa so bile prav gotovo starejše. Za naše goriške šesterke velja, da je bila za nekatere druga jakostna skupina pretesna in bi lahko najbrž vsaj Sovodnje igrala v skupini boljših.

Skratka, treba bo znova preveriti kvaliteto ekip in sestaviti novo jakostno lestvico. Dobro bi bilo tudi, da bi prihodnje leto uvedli izpade in napredovanja, čuti pa se tudi pomanjkanje sklepne manifestativnega turnirja, o katerem se je že govorilo, a se nato ni izvedlo.

Lestvici obeh skupin izgledata takšni:

SKUPINA A					
Kanal	12	12	0	24:1	24
Koper	13	11	2	22:4	24
Breg	12	9	3	19:6	21
Sokol	14	5	9	10:20	19
Brda	11	5	6	10:13	16
Sloga	11	3	8	8:17	14
Kontovel	12	2	10	6:20	14
Sežana	11	1	10	3:21	12

SKUPINA B					
Sovodnje	14	14	0	28:5	28
Dom Agorest	14	11	3	24:7	25
Nova Gorica	14	10	4	22:12	24
Solkan	13	7	6	19:15	20
Olympia	14	5	9	12:19	19
Bor	14	5	9	11:19	18
Semedela	14	2	12	4:24	15
OŠ Ukmar	13	1	12	5:24	14

obvestila

Košarkarska komisija pri ZSSDI

obvešča, da bo košarkarski tečaj pod vodstvom Petra Brumna, potekal od 12. do 17. julija. Zbor igralcev in trenerjev bo v četrtek, 12. julija, ob 8.45 v Borovem športnem centru na stadionu »1. maja«. Pozivamo vse igralce, ki niso še oddali prijavnice za tečaj, da to čimprej storijo ali na stadionu »1. maja« pri vratarju, ali na sedežu ZSSDI, v Ul. sv. Frančiška 20.

TPK Sirena

obvešča, da je nov sedež ob morju v Barkovljah ves dan na razpolago članom.

TPK Sirena

prireja od 23. do 29. julija jadralni tečaj na deskah. Tečajniki bodo lahko vse poletje vadili s klubskimi deskami.

mi. Vpisovanje vsak dan na sedežu kluba na zasutem zemljišču v Barkovljah ali pa po telefonu na št. (040) 764263 po 21. uri.

Športna šola Trst

vabi kandidatke za vaditeljice vrtec in osnovnošolskih otrok, ki bi se želele udeležiti tečaja v Mozirju, da se za informacije čimprej obrnejo na urad ZSSDI v Trstu (tel. 767304).

Odsek za rekreacijo ŠK Kras

organizira v soboto, 7. julija, nočni planinsko-orientacijski pohod. Zbirališče ob 20.30 v Saležu pred sedežem KD Rdeča zvezda.

TO ZSSDI za Goriško

obvešča, da bo urad ZSSDI v Gorici odslej odprt za stranke od 8. do 14. ure. Ob sobotah je urad zaprt.

postavili razmišljanje o demokratičnem spoštovanju in razumevanju drugačnih mnenj, o pluralizmu in zakaj ne o strankarskem življenju, realnosti v Argentini...

Toda prav to ostaja tabu. Naloga tistih argentinskih Slovencev — in teh ni malo —, ki potujejo po svetu, se soočajo z demokratičnim razvojem, bi bila nakazati rojakom svoje izkušnje, saj je napredek izključno le v pluralizmu, kresanju nasprotujočih si ideologij, izkušenj in mnenj.

Togost v podpiranju konservativnih struj vojaškega režima, prepričnost, da lahko le trda roka odpravi nasilje, hoteno zapiranje oči pred totalitarnimi nastopi Videloze policije, zanikanje očitnih in potrjenih podatkov svetovnih humanitarnih organizacij, kot je Amnesty International, vodi le k tihim podpori prevratniških sil, ki z isto idejno togostjo menijo, da je edina rešitev le v krvavi revoluciji. Kazalo je, kot da se nihče ne zaveda dvomnosti takšnega pavšalnega, opičnega ponavljanja argumentov, ki jih vojaška hunta vrača na Amnesty International. Ti argumenti pa so do pičice podobni onim, s katerimi se vzhodnoevropski blok brani pred obtožbami zatiranja človeških pravic. To pa so režimi, s katerimi Argentina — vsaj uradno — noče imeti nobenega opravka.

Seveda je razmišljanje moč zavrniti s protiargumenti, toda nujno bi bilo o tem vsaj razpravljati.

URADNA OPOZICIJA

Pomanjkanje čuta za demokratično, bolje nepoznavanje njenega pomena tako v praksi kot teoriji, je opazno na vsakem koraku, ne glede na izvor sobesednika. Celotna opozicija si ni na jasnem, kako, kdaj in s kakšnimi cilji rešiti Argentino iz oklepa vojaške diktature.

Komunisti, ki za sabo nimajo delavskih množic, pač pa le ozek krog intelektualcev in polintelektualcev, so v danih okoliščinah še kar zadovoljni z Videloovo vladavino, saj, čeprav neuradno sodelujejo s hunto, ki jih občasno povabi na razgovore in posvetovanja. Toda kakšna je ta partija?

Ettore Trevisan — tudi v Argentini ni manjkal — mi je predstavil goriškega rojaka, ki ga iz razumljivih razlogov ne morem imenovati. Izselil se je po prvih povojnih političnih volitvah v Italijo, na katerih je glasoval za krščansko demokracijo. Marksistični ideologiji se je približal po prihodu v novo domovino, osvojil tedanje pojme marksizma-leninizma in se od tedaj miselno ni več razvijal. V centralnem komiteju je odgovarjal za tisk. Kot bivši nogometaš je bil seveda takoj pripravljen na razgovor, toda ko sva prešla na izvenšportne argumente mi je svetoval, naj se preseliva v hotelsko sobo.

3 KRAT
MUNDIAL

Saša Rudolf

(20.)

Toda kljuvanje v še odprto rano se mi zdi nujno in celo potrebno, da že čebrih 30 let živo meso ne popade neozdravljivi prisad zapiranja vase, v istousmerjeno skupino, kjer ni pluralizma idej, kjer je vse jasno, kjer je krivda vedno le na nasprotni strani. Črno-beli prikazi so lahko le skrajno odvrtni, ker predstavljajo stagnacijo, pravi samomor kulturnega, sociološkega in idejnega razvoja.

Če so v slovenskih krožkih in klubih po Buenos Airesu in bližnji okolici predavanja, večkrat visoko specializirana, da se čudimo, kako številčno tako skromna in od matice povsem odrezana skupina slovenskih izseljencev zmoro vse to in nas je sram, ko primerjamo tamkajšnje udeležbo z našo, ko se marsikdaj lahko preštejemo na treh, štirih rokah, bi bilo najpo in potrebno da bi v ospredje debatnih večerov

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

5. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto Da Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

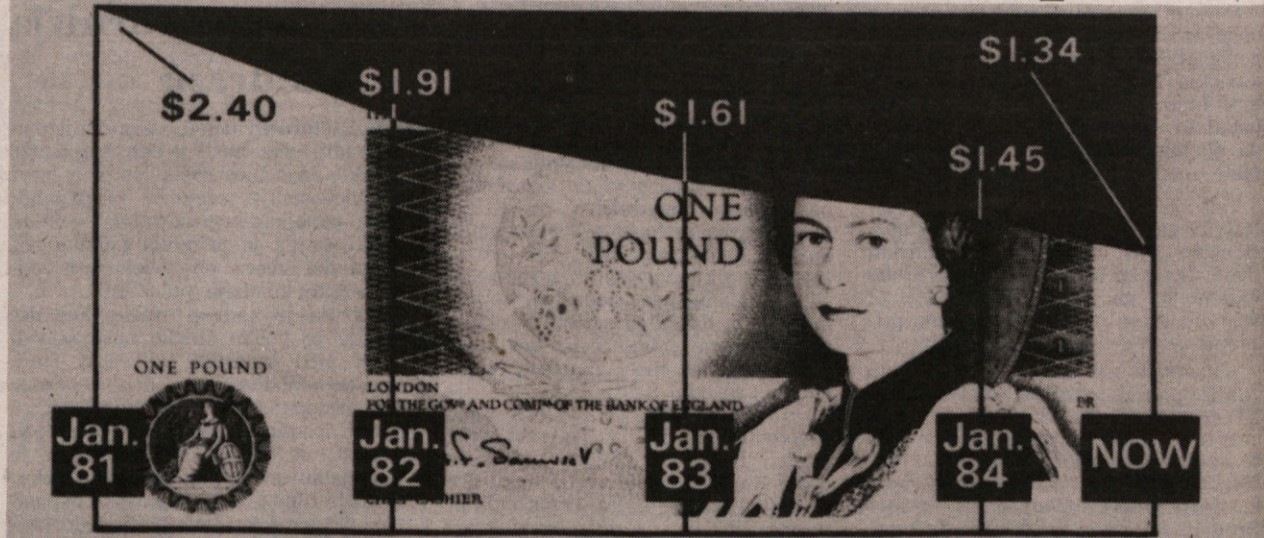
V Ženevi odkrili šesti najmanjši delec materije

ŽENEVA — V Evropskem centru za jedrske raziskave so predvčerajšnjim uradno oznanili odkritje kvarka T (iz angl. »top«, to je »gor«). Odkrila ga je ekipa 50 fizikov, ki jo vodi Goričan Carlo Rubbia. Njegovo ime je postalo znano širši javnosti, odkar je njegova ekipa lani zabeležila podoben uspeh, in sicer odkritje delcev W in Z-ničla.

Odkritje kvarka T pomeni za ženevski center pomemben uspeh. Podobne raziskave so že dolga leta v teku v ZDA na stanfordski univerzi, v ZRN na hamburškem vseučilišču ter na Japonskem. Veliko pa se že govori o tem, da je Carlo Rubbia s tem odkritjem postavil resno hipotezo nad letošnjo Nobelovo nagrado.

Kvarki so delci, iz katerih so sestavljeni protoni in nevtroni, se pravi jedra atomov. Prvič je o njih govoril na začetku šestdesetih let Murray Gell-Mann, poznejša teoretska fizikalna raziskovanja pa so privedla do domene, da bi moralo biti teh najmanjših delcev materije šest. Lep čas je šlo za podmeno zgolj teoretskega značaja, se pravi brez eksperimentalne osnove. Odtlej so eksperimentalni fiziki začeli »lov na kvarke« in postopno prišli do dokazov za obstoj 5 izmed njih. Manjkalo je eksperimentalni dokaz za obstoj šestega, prav to pa je uspelo ekipi Carla Rubbie v Evropskem centru za jedrska raziskovanja v Ženevi.

Tudi funtu šterlingu trda prede

Grafikon kaže, kako se je britanski funt šterling po januarju 1981 razvrednotil nasproti ameriškemu dolarju (AP)

Kar 10 milijonov mrtvih v Braziliji

SAO PAULO — V desetih severo-vzhodnih brazilskih državah že pet let ni padlo niti kapljice dežja. Jasno je, da je taka suša prava katastrofa. In res: našli so kar 10 milijonov mrtvih, ki so bili ob življenje zaradi lakote, žeje, bolezni, pomanjkanja

Te zaprepaščujoče podatke posredujejo člani »sodišča za sušo«, ki se bodo sestali avgusta, da bi razpravljali o tem vprašanju, saj brazilska vlada ni zmožna najti pravih rešitev.

Sestanek je na pobudo verskih skupin in brazilskega združenja za agrarno reformo.

»Allegro con fuoco«

Takole izgleda stanovanjska hiša v hamburški mestni četrti sv. Pavla: balkoni so poslikani z notami iz Chopinove skladbe »Allegro con fuoco« (Telefoto AP)

Kako so policaji policaja

LONDON — Glavni inšpektor policije v Saudski Arabiji Fared Hadrawy (43 let) se je te dni mudil v Londonu po nakupih. Pripeljal se je z lepim mercedesom in seveda soferjem. V žepu je imel 1.400 funtov šterlingov, kar je čedna vsota, toda v veleblagovnici Marks and Spencer v sloviti Oxfordovi ulici je takole mimogrede »pospravil« tri pižame in šest telovnikov. Ko so ga policaji prijeli, še trenil ni in brž plačal kazen: 1.500 funtov šterlingov ali po naše nad 3 milijone lir.

Še ena policijska

BONN — Na stadionu v Ludwigshafnu se je včeraj nabralo 12.000 gledalcev: gledali so, kako se 29 policajev iz Zahodnega Berlina gnete na motocikel in kako so se potem nekaj časa celo tudi vozili. Ploskanju ni bilo konca, saj je šlo za nov svetovni rekord, ki ostane z mastnimi črkami zapisan v Guinnessu.

Poprejšnji rekord so si lastili policaji iz Kassla, ki se jih je na motorno kolo zgnetlo 28. Pripomniti seveda velja, da zahodnoberlinski policaji niso samo policaji, ampak tudi izvrstni športniki.

Vzdrževanje cest treba zboljšati

RIM — Slabo vzdrževane ceste predstavljajo kajpada veliko nevarnost za avtomobiliste. Luknje, slaba signalizacija ipd. so pogosto vzrok nesreč, v najboljšem primeru pa ovirajo tekoč promet, še zlasti v poletnih mesecih, ko se na cestah znatno poveča število vozil.

Italija ima sorazmerno dobro cestno mrežo, katere vrednost ocenjujejo za okrog 200 tisoč milijard lir. Dokaženo pa je, da je poskrbljeno za njeno vzdrževanje. Trenutno znašajo finančna sredstva, ki so namenjena za vzdrževanje mestnih ulic, cest in avtocest, le 1 tisočinko njihove vrednosti, kar je pod normo, ki je značilna za razvite države.

Vprašanje, kako zagotoviti redna in zadostna finančna sredstva za vzdrževanje italijanskega cestnega omrežja, se je že večkrat postavljalo, zdi pa se, da bo v dohodnem času končno našlo primerno rešitev. Minister za javna dela Nicolazzi je predlagal, naj bi denar črpali iz davkov na gorivo.

Ameriški mogotec bi rad košček Kristusovega prta

RIM — Donald Smith, kalifornijski mogočnej, si je rekel, da mora nujno preveriti, če je tako imenovani Kristusov mrtvaški prt, o katerem je bilo že toliko govora, zares tisti laneni izdelek, v katerega so Jezusa zavili po njegovi smrti na križu. Prepričala me bo glede tega samo analiza prta po radioaktivni poti, je rekel Smith s pripombo, da pravzaprav ne verjame kdo ve kako v vso zadevo. Pa tudi temu ne, da bi takšno analizo sploh lahko izvršili.

Petičnej je namreč že nekajkrat pisal Vatikanu, naj mu pošlje delec Kristusovega mrtvaškega prta: vselej so mu iz Svete stolice prijazno odpisali, niso pa se problema bistveno dotaknili. Smith je zatorej nanovo pisal, tokrat papežu Janezu Pavlu drugemu, ne ve pa se, če mu je le-ta odgovoril. Smith meni, da je edino z radioaktivno analizo mogoče preveriti resnico in zato, da dobi košček prta, je sprožil širokopotezno kampanjo, ki ga je stala doslej že nad 400 milijonov lir. Pripravljen sem seveda plačati tudi analizo, je dejal neverni Tomaž, to pa naj bi ga stalo nadaljnjih približno 35 milijonov lir. Smith je še rekel, da ima Cerkev moralno dolžnost izprati resnico.

Prva osvobojenka

Včeraj je v kraju Pegasus bridge v Normandiji izdihnila 79-letna Therese Condree, prva oseba, ki so jo rešili britanski vojaki po izkrcanju 6. junija 1944. Temu ustrezno je tudi poimenovala lastno kavarno (Telefoto AP)

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(19.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Vik in krik v podporo »komunističnega paragrafa«

»Lov na čarovnice« v ZDA še aktualen

Kdor je »rdeč«, ne dobi vstopnega vizuma

WASHINGTON — Nedavno je član predstaviškega doma ameriškega kongresa Urney Frank predložil amandma, da bi iz ameriških predpisov o vizumih za tužce in o emigraciji črtali »komunistični paragraf« in vse preživeli pritiskine hladne vojne Mac Arthurjevega časa.

Po vsem sodeč pa Frank ne bo imel lahkega posla. Že res, da je od Mac Arthurjevih časov minilo precej let, da se je marsikaj spremenilo, a člani kongresa imajo do teh vprašanj enak pristop kot v letih najhujše hladne vojne.

Ta navsezadnje izhaja iz razprave v podkomisiji predstaviškega doma, ki je proučila amandma. Frank je namreč trdil, da je treba iz zakona črtati člen, ki odreja vizum tujcem zaradi njihove ideologije in članstva v raznih političnih organizacijah, ker bi lahko predstavljal nevarnost za varnost ZDA. Po njegovem je taka klavzula le pretveza za ameriško zunanje ministrstvo, da lahko prepreči vstop v ZDA tistim tujcem, ki niso funkcionarjem po godu.

V razpravi je prišla do izraza tudi ugotovitev, da so v zadnjih 30 letih, odkar velja »komunistični paragraf« preprečili vstop v ZDA prizanim osebnostim od pisateljev do politikov in umetnikov. Med tistimi, ki niso smeli v ZDA, ker so »rdeči«, so bili Nobelov nagrajenec Garcia Marquez, pisatelj Graham Green, novelistka Doris Lessing, vdova salvadorskega predsednika Hortencia Allende, član sandistične vlade Tomas Borge in drugi.

»Vsem tem niso dali vizuma, ker nekomu v Washingtonu ni prijala njihova ideologija in verovanje,« je poudaril Urney Frank.

Predstavniki državnega tajništva je seveda branil »komunistični paragraf«; ob tem je celo navedel, da se ga v zadnjih letih le poredko poslužujejo, u je obenem poudaril, da ima državno tajništvo vso pravico, da ugotovi »zakaj hočejo komunisti v ZDA« in da jim to prepreči, če ni v interesu Amerike.